

REVĪZIJAS IESTĀDE

GADA KONTROLES ZIŅOJUMS

ANNUAL CONTROL REPORT

(BEZ IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJAS)

**NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020**

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
struktūrfondi un
Kohēzijas fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

ESF, JNI, ERAF, KF

01.07.2020. – 30.06.2021.

Rīgā
24.02.2022.

SAĪSINĀJUMI

AF (ANM)	Atvaseļošanās fonds, Atvaseļošanas un noturības mehānisms
AFCOS	Krāpšanas apkarošanas koordinācijas dienests
AI	Atbildīgās iestādes
ALTUM	Akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum"
CFLA	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
CRII un CRII plus	Iniciatīvas reaģējot uz Covid-19 uzliesmojumu
DG COMP	Konkurences ģenerāldirektorāts
DG GROW	Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts
DG EMPL	Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāts
DG REGIO	Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts
DP	Darbības programma "Izaugsme un nodarbinātība" (2014LV16MAOP001)
EK	Eiropas Komisija
EK izlases veidošanas vadlīnijas	Eiropas Komisijas vadlīnijas par izlases veidošanas metodēm Revīzijas iestādēm plānošanas periodiem 2007-2013 un 2014-2020
EM	Ekonomikas ministrija
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ERP	Eiropas Revīzijas Palāta
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
FI	Finanšu instrumenti
FM	Finanšu ministrija
GKZ	Gada kontroles ziņojums
IKNL	Likums "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā"
IMS	Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroja (OLAF) uzturēta datu apmaiņas sistēma
IUB	Iepirkumu uzraudzības birojs
JNI	Jaunatnes nodarbinātības iniciatīva
KF	Kohēzijas fonds
KNAB	Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs
KP VIS	ES fondu vadības informācijas sistēma – Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēma 2014.-2020.gada plānošanas periodam
MK	Ministru kabinets
MKN 104	Ministru kabineta Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem
MP	Maksājuma pieprasījums
OLAF	Eiropas Krāpšanas apkarošanas birojs
PIL/SPIL	Publisko iepirkumu likums, Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums
PPĪV	Pārbaude projekta īstenošanas vietā
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
RI	Revīzijas iestāde
SAM	Specifiskais atbalsta mērķis
SEI	Sertifikācijas iestāde
SI	Sadarbības iestāde
SRS	Starptautiskie revīzijas standarti
VI	Vadošā iestāde
VKS	Vadības un kontroles sistēma
ZM	Zemkopības ministrija

Saturs

KOPSAVILKUMS	4
1. IEVADS	6
2. PĀRVALDĪBAS UN KONTROLES SISTĒMAS(-U) BŪTISKAS IZMAIŅAS	8
3. REVĪZIJAS STRATĒGIJAS IZMAIŅAS	9
4. SISTĒMAS REVĪZIJAS	10
5. DARBĪBU REVĪZIJAS	26
6. PĀRSKATU REVĪZIJAS	39
7. REVĪZIJAS STRUKTŪRU DARBA KOORDINĀCIJA UN REVĪZIJAS IESTĀDES VEIKTS UZRAUDZĪBAS DARBS (ATTIECĪGĀ GADĪJUMĀ).....	44
8. CITA INFORMĀCIJA	44
9. VISPĀRĒJAIS GARANTĒTAIS TICAMĪBAS LĪMENIS	50
10. GADA KONTROLES ZIŅOJUMA PIELIKUMI	54
10.1. SISTĒMAS REVĪZIJU REZULTĀTI.....	55
10.3. NEJAUŠĀS IZLASES IZVĒLES UN KOPĒJĀ KĻŪDU ĪPATSVARA PAMATĀ ESOŠIE APRĒĶINI	57

KOPSAVILKUMS

1. GKZ ir sagatavojuši RI saskaņā ar Regulas (ES, EURATOM) Nr.2018/1046 63.panta 7.punktu, Regulas (ES) Nr.1303/2013 127.panta 5b.punktu, Komisijas Īstenošanas Regulas (ES) Nr.2015/207 7.panta 3.punktu un Eiropas Komisijas Vadlīnijām par gada kontroles ziņojumu un atzinumu.
2. RI funkcijas attiecībā uz Darbības programmu “Izaugsme un nodarbinātība” (2014LV16MAOP001) pilda Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu revīzijas departaments (Detalizētāk skatīt *1.1.sadaļu*).
3. GKZ attiecas uz grāmatvedības gadu, kas sākās 2020.gada 1.jūlijā un beidzās 2021.gada 30.jūnijā (Detalizētāk skatīt *1.2.sadaļu*).
4. GKZ revīzijas periods ir no 2021.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 15.februārim (pagarināts līdz 2022.gada 1.martam) (Detalizētāk skatīt *1.3.sadaļu*).
5. Darbības programmai “Izaugsme un nodarbinātība” (2014LV16MAOP001) ir viena VI un viena SEI, kas ir izraudzītas 2015.gada 30.jūnijā (Detalizētāk skatīt *1.4.sadaļu*).
6. GKZ un revīzijas atzinums ir sagatavoti, pamatojoties uz RI veikto sistēmas auditu, darbību revīziju un pārskatu revīziju rezultātiem. RI nepaļāvās uz citu revidentu darbu. Detalizēta GKZ sagatavošanas gaita ir aprakstīta *1.5.sadaļā*.
7. Atsauces periodā izveidotajā pārvaldības un kontroles sistēmā netika veiktas būtiskas izmaiņas. Covid-19 pandēmijas radītās izmaiņas VKS nodrošina, ka ar atsevišķiem pilnveidojumiem spēj darboties atbilstoši normatīvo aktu prasībām. (Detalizētāk skatīt *2.sadaļu*).
8. Vienotās revīzijas stratēģijas aktuālā versija apstiprināta 2021.gada 6.janvārī. Revīzijas darbu šajā periodā nav ietekmējuši apstākļi, kas saistīti ar noteiktajiem epidemioloģiskajiem ierobežojumiem saistībā ar vīrusa Covid-19 izplatību. (Detalizētāk skatīt *3.sadaļu*).
9. RI veikto sistēmas auditu rezultātā SEI ir novērtēta 1.kategorijā - darbojas labi, savukārt VI novērtēta 2.kategorijā – darbojas, taču nepieciešami atsevišķi pilnveidojumi. Detalizēta informācija par paveikto attiecībā uz sistēmas auditu darbu ir izklāstīta *4.sadaļā*.
10. Atbilstoši RI veikto darbību revīziju rezultātiem identificētais kopējais kļūdu īpatsvars (TER) ir 2,34%, kas ir virs būtiskuma līmeņa. Darbību revīziju rezultāti ir detalizēti izklāstīti *5.sadaļā*.
11. RI veiktajā pārskatu auditā ir iegūta pārlicība par SEI sagatavoto pārskatu pilnīgumu, pareizību un ticamību. Detalizēta informācija par veikto revīzijas darbu attiecībā uz pārskatiem ir sniegta *6.sadaļā*.
12. RI nepaļāvās uz citu revīzijas struktūru veikto revīziju rezultātiem (Detalizētāk skatīt *7.sadaļu*).
13. RI rīcībā nav informācijas par turpmākiem notikumiem, kuri varētu būtiski ietekmēt šajā GKZ izklāstīto novērtējumu, ticamības līmeni un RI atzinumu (Detalizētāk skatīt *8.sadaļu*).

14. Revīzijas atzinuma sagatavošanai, pārlicība par izdevumu likumību un pareizību un par vadības un kontroles sistēmas pienācīgu darbību ir balstīta uz sistēmas auditu un darbību revīziju kopīgajiem rezultātiem, kā arī ir ņemti vērā pārskatu revīziju un pārvaldības deklarācijas pārbažu rezultāti. Visi (tai skaitā RI konstatētie) neatbilstoši veiktie izdevumi pārskatos ir koriģēti: izdevumi 6 739 164,12 EUR¹ apmērā ir izklāsti kā gala ieturējums un izdevumi 68 884 605,10 EUR² apmērā ir ieturēti uz laiku. Attiecīgi RI veica atlikušā kopējo kļūdu īpatsvara pārrēķinu, kā rezultātā sākotnēji aprēķinātais kopējais kļūdu īpatsvars (2,34%) tika samazināts uz 1,87%. Līdz ar to, RI secināja, ka ir sniedzams revīzijas atzinums bez iebildēm, kā tas ir detalizēti aprakstīts *9.sadaļā*.

---

¹ Tai skaitā koriģēti 3 832 753,72 EUR, kas konstatēti RI pārbaudāmajā kopā (izlasē) un 158 772,22EUR, kas tika identificēti ārpus RI izlases, bet attiecas uz 7.grāmatvedības gadā deklarētajiem izdevumiem un 2 906 410,40 EUR, pamatojoties uz VI/CFLA pārbažu rezultātiem un trešo pušu informāciju.

² Tai skaitā 3 619 974,57EUR apmērā, kas ieturēti, pamatojoties uz RI identificētajiem riskiem.

1. IEVADS

1.1. Ziņas par atbildīgo revīzijas iestādi un citām struktūrām, kuras bija iesaistītas ziņojuma sagatavošanā

Saskaņā ar Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas perioda vadības likumu un Ministru kabineta 2014.gada 25.novembra noteikumiem Nr.714 “RI funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas periodā” RI funkcijas pilda Finanšu ministrija.

Atbilstoši Finanšu ministrijas reglamentam³ Eiropas Savienības fondu revīzijas departaments veic RI funkcijas attiecībā uz Darbības programmu “Izaugsme un nodarbinātība” (2014LV16MAOP001).

Funkcionāli un administratīvi RI vadītājs ir pakļauts finanšu ministram un ir tiesīgs tieši ziņot finanšu ministram un Ministru kabinetam, kā tas ir noteikts Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas perioda vadības likumā.

1.2. Atsauces periods (piemēram, grāmatvedības gads)

Šis GKZ aptver grāmatvedības gadu, kas sākās 2020.gada 1.jūlijā un beidzās 2021.gada 30.jūnijā (7.grāmatvedības gads).

1.3. Revīzijas periods (kura laikā notika revīzijas darbs)

Saskaņā ar RI vadītāja 2021.gada 6.janvārī apstiprinātās Revīzijas stratēģijas aktualizēto versiju šī GKZ revīzijas periods ir no 2021.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 15.februārim (pagarināts līdz 2022.gada 1.martam saskaņā ar EK 2022.gada 18.janvāra vēstuli Ares (2022) 371779).

1.4. Ziņojumā aplūkotās darbības programmas(-u) un tās vadošās un sertifikācijas iestādes identifikācija. [Ja gada kontroles ziņojums attiecas uz vairāk kā vienu programmu vai fondu, informācija jāsniedz atsevišķi par katru programmu un fondu, katrā punktā norādot informāciju, kas īpaši attiecas uz programmu un/vai fondu, izņemot 10.2.punktu, attiecībā uz kuru šādu informāciju norāda 5.punktā]

GKZ attiecas uz vienoto vadības un kontroles sistēmu, kas ir izstrādāta, lai īstenotu darbības programmu “Izaugsme un nodarbinātība” (2014LV16MAOP001) un attiecīgos fondus:

- Eiropas Sociālo fondu, tostarp Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu,
- Eiropas Reģionālās attīstības fondu,
- Kohēzijas fondu,
- CRII un CRII plus (izdevumu pārdale, kas saistīta ar Covid-19 pandēmijas seku mazināšanas mērķiem) - RI secinājumi GKZ netiek izdalīti atsevišķi, jo atbilstoši RI rīcībā esošajai informācijai, deklarēto izdevumu summa 7.grāmatvedības gadā pārdales starp SAM tika uzsākta, bet būtiski apjomi maksājumu pieteikumos EK nebija veikti.

Lai arī Covid-19 ietekmes sistēmas audita ietvaros tika identificēti atsevišķi jauni riski, taču būtiskas izmaiņas VKS specifiski priekš CRII un CRII plus netika veiktas, izdevumi tika veikti jau esošos projektos un tie netika pakļauti atšķirīgiem noteikumiem vai atvieglotiem kontroles nosacījumiem.

Latvijā darbības programmai “Izaugsme un nodarbinātība” (2014LV16MAOP001) ir viena VI – Finanšu ministrija, kas ir deleģējusi savus uzdevumus un funkcijas 10 atbildīgajām iestādēm (9 nozaru ministrijām un Valsts kancelejai) un vienai SI (Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai), kas kopumā veido trīs ES fondu ieviešanas līmeņus:

³ Finanšu ministrijas 28.11.2018. reglaments Nr.12-4/12

- VI kopumā ir atbildīga par efektīvu DP īstenošanu, plānošanas dokumentu izstrādi, komunikācijas, krāpšanas novēršanas un ES fondu vadības informācijas sistēmas stratēģisko vadību, DP ieviešanas novērtēšanu, vadības un kontroles sistēmas sagatavošanu, Pārvaldības deklarāciju un Gada kopsavilkumu, kā arī par deleģēto funkciju uzraudzību. Papildus tam VI pilda atbildīgās iestādes pienākumus attiecībā uz tehnisko palīdzību.
- AI galvenie uzdevumi ietver projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju izstrādi un valsts normatīvo aktu par specifisko atbalsta mērķu īstenošanu izstrādi, ieskaitot specifisko atbalsta mērķu iznākuma un rezultāta rādītāju sasniegšanas uzraudzību, kā arī vienkāršoto izmaksu metodiku izstrādi saskaņā ar nozaru kompetencēm.
- SI ir atbildīga par projektu iesniegumu atlasīšanu un līgumu slēgšanu ar finansējuma saņēmējiem, projektu īstenošanas uzraudzības un kontroles nodrošināšanu (maksājuma pieprasījumu pārbaudes, pārbaudes projektu īstenošanas vietās), ziņošanu par neatbilstībām, KPVIS darbību.

Valsts kase veic SEI funkcijas DP ietvaros, tostarp izstrādā un iesniedz maksājuma pieteikumus EK un izstrādā kontu slēgumu (pārskatu) un apliecina to pilnīgumu, precizitāti un ticamību.

Funkciju sadalījums starp iestādēm, kā arī vadības un kontroles sistēmā iesaistīto iestāžu pienākumi un tiesības ir noteikti Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas perioda vadības likumā.

Informācija par ES fondu administrēšanā iesaistītajām iestādēm ir atspoguļota 1.tabulā:

1.tabula

ES fondu administrēšanā iesaistītās iestādes

Fonds	Iestādes veiktās funkcijas	Iestāde
ESF, JNI, ERAF, KF, CRII, CRII+	Vadošā iestāde	Finanšu ministrija
	Sadarbības iestāde	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
	Sertifikācijas iestāde	Valsts kase
ESF	Atbildīgās iestādes	- Tieslietu ministrija - Izglītības un zinātnes ministrija - Labklājības ministrija - Veselības ministrija - Valsts kanceleja
JNI	Atbildīgā iestāde	- Labklājības ministrija
ERAF	Atbildīgās iestādes	- Ekonomikas ministrija - Izglītības un zinātnes ministrija - Labklājības ministrija - Satiksmes ministrija - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija - Veselības ministrija - Kultūras ministrija - Zemkopības ministrija
KF	Atbildīgās iestādes	- Ekonomikas ministrija - Satiksmes ministrija - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
CRII, CRII+	Atbildīgās iestādes	- Ekonomikas ministrija - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija - Satiksmes ministrija - Izglītības un zinātnes ministrija - Tieslietu ministrija

		- Labklājības ministrija - Veselības ministrija
--	--	--

1.5. Ziņojuma sagatavošanai un revīzijas atzinuma izstrādei veikto darbību apraksts

RI sagatavo GKZ saskaņā ar Regulas (ES, EURATOM) Nr.2018/1046 63.panta 7.punktu, Regulas (ES) Nr.1303/2013 127.panta 5 b.punktu, Komisijas Īstenošanas Regulas (ES) Nr.2015/207 7.panta 3.punktu un Ministru kabineta noteikumiem Nr.714 “RI funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas periodā”.

RI nepaļaujas uz citu revidentu darbu, jo tās funkcijas veic tikai Finanšu ministrija. RI vadītājs apstiprina GKZ atbilstoši Finanšu ministrijas 2015.gada 22.maija rīkojumam Nr.215 “Par dokumentu parakstīšanas tiesībām”.

GKZ sagatavošanai tika izmantota šāda informācija:

- RI veikto sistēmas auditu rezultāti (skatīt *4.sadaļu*);
- RI veikto darbību revīziju rezultāti (skatīt *5.sadaļu*);
- RI veiktās pārskatu revīzijas rezultāti (skatīt *6.sadaļu*);
- Informācija par iespējamām krāpšanas riskiem no AFCOS (skatīt *8.1.sadaļu*);
- ERP un EK veikto auditu rezultāti (skatīt *9.1.sadaļu*);
- Informācija par DP īstenošanas progresu, kas ir iegūta no VI progresa ziņojumiem Ministru kabinetam un vadības informācijas sistēmas.

RI veica VI 2022.gada 18.februārī iesniegto Pārvaldības deklarācijas un Gada kopsavilkuma pārbaudi, salīdzinot šajos dokumentos iekļauto informāciju ar sava revīzijas darba rezultātiem, lai pārliecinātos, ka Pārvaldības deklarācijā un Gada kopsavilkumā nav būtisku noviržu vai neatbilstību. 2022.gada 21.februārī RI informēja VI par veiktās pārbaudes rezultātiem, norādot ka revīzijas darbs nerada pamatu apšaubīt pārvaldības deklarācijā sniegtos apliecinājumus.

Pamatojoties uz šo informāciju, RI izsniedza Atzinumu bez iebildēm (skatīt *9.sadaļu*).

2. PĀRVALDĪBAS UN KONTROLES SISTĒMAS(-U) BŪTISKAS IZMAIŅAS

2.1. Ziņas par jebkādam tādu pārvaldības un kontroles sistēmu būtiskām izmaiņām, kas saistītas ar vadošās un sertifikācijas iestādes atbildību, jo īpaši par funkciju deleģēšanu jaunām starpniekinstitūcijām, un apstiprinājums par to atbilstību Regulas (ES) Nr.1303/2013 72. un 73.pantam, pamatojoties uz revīzijas iestādes saskaņā ar tās pašas regulas 127.pantu veikto revīzijas darbu

Vadības un kontroles sistēma Darbības programmai “Izaugsme un nodarbinātība” 2014LV16MAOP001 bija detalizēti aprakstīta 2015.gada 1.jūnija VI un SEI funkciju un procedūru aprakstā. Pamatojoties uz šo aprakstu, ES fondu revīzijas departaments kā neatkarīga revīzijas struktūra veica izraudzīšanās procedūras auditu. Šī audita rezultātā neatkarīgs revīzijas atzinums kopā ar revīzijas ziņojumu tika iesniegts Ministru kabinetam, lai ieceltu VI un SEI.

Tika izteikti 15 ieteikumi, kuriem nebija būtiskas ietekmes uz izveidoto vadības un kontroles sistēmu, kā arī apstākļu akcentējums attiecībā uz IT sistēmas funkcionalitāti produkcijas vidē. Uz šī GKZ sagatavošanas brīdi visi ieteikumi ir ieviesti, kā arī RI regulāri auditē IT sistēmas funkcionalitāti savos sistēmas auditos un uzrauga izteikto ieteikumu ieviešanu (detalizētu informāciju skatīt *4.5.sadaļā un 4.3.4.sadaļā*).

Sākotnēji auditētais VI un SEI funkciju un procedūru apraksts tika aktualizēts 2015.gada 26.oktobrī (iekļautas veiktās izmaiņas līdz 2015.gada 30.jūnijam), 2016.gada 11.oktobrī (iekļautas veiktās izmaiņas līdz 2016.gada 30.jūnijam), 2017.gada 29.septembrī (iekļautas veiktās izmaiņas līdz 2017.gada 30.jūnijam), 2018.gada 16.oktobrī (iekļautas veiktās

izmaiņas līdz 2018.gada 30.jūnijam), 2019.gada 31.oktobrī (iekļautas veiktās izmaiņas līdz 2019.gada 30.jūnijam), 2020.gada 2.novembrī (iekļautas veiktās izmaiņas līdz 2020.gada 30.jūnijam) un 2021.gada 1.novembrī (iekļautas veiktās izmaiņas līdz 2021.gada 30.jūnijam).

Kopumā 2021.gada 1.novembra apraksta izmaiņas, salīdzinot ar 2020.gada 2.novembra versiju, nav uzskatāmas par būtiskām izmaiņām. Tās ir saistītas ar to, ka ir pilnveidotas un aktualizētas iestāžu iekšējās procedūras un to izmaiņas ir vērtētas RI veiktajos 2021.gada auditos: sistēmas auditos – kuros ir izteikti ieteikumi sistēmas pilnveidošanai, kontu slēguma auditā, kā arī ieteikumu ieviešanas uzraudzībā. Izmaiņas tiks ņemtas vērā arī 2022.gadā plānotajos auditos.

Lai izvērtētu VKS atbilstību un ieviestās izmaiņas Covid-19 pandēmijas apstākļos, t.sk. kā attālinātā darba režīms ietekmēja CFLA projektu uzraudzību, kā arī VI pārliecības gūšanu par deleģēto funkciju pienācīgu izpildi, atceļot pārbaudes uz vietas vai mainot pārbaudzi veikšanas formātu uz attālinātām pārbaudēm, Revīzijas iestāde 2021.gadā veica tematisko sistēmas auditu (detalizētu informāciju skatīt 4.3.3.sadaļā). Audita secinājumi tika izdarīti, ņemot vērā arī darbību revīziju rezultātus.

2.2. Ziņas par nozīmēto iestāžu uzraudzību saskaņā ar Regulas (ES) Nr.1303/2013 124.panta 5. un 6.punktu

RI apliecina, ka aktualizētā vadības un kontroles sistēma joprojām atbilst Regulas (ES) Nr.1303/2013 72., 73. un 74.pantiem, pamatojoties uz:

- 2015.gada 10.jūnija izraudzīšanās procedūras audita ziņojumu un ieteikumu ieviešanas uzraudzību;
- revīzijas periodā saskaņā ar Regulas (ES) Nr.1303/2013 127.pantu veikto revīzijas darbu;
- izveidotā sistēmas darbība tika nodrošināta bez kritiskiem pārrāvumiem, ņemot vērā Covid-19 jaunus apstākļus, un ar atsevišķiem uzlabojumiem tā kopumā spēj darboties atbilstoši ES un Latvijas normatīvajiem aktiem.
- pārvaldības deklarācijā ietvertajiem apgalvojumiem.

2.3. Norāda datumus, no kuriem šīs izmaiņas ir spēkā, izmaiņu paziņošanas revīzijas iestādei datumus, kā arī šo izmaiņu ietekmi uz revīzijas darbu

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.714 “RI funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas periodā” VI līdz 2025.gadam katru gadu nodrošina Eiropas Savienības fondu vadības un kontroles sistēmas apraksta aktualizēšanu par periodu līdz 30.jūnijam un iesniegšanu RI līdz 31.oktobrim. 2021.gadā aktualizētais apraksts RI tika iesniegts 1.novembrī. RI izvērtēja Covid-19 pandēmijas radītās izmaiņas VKS un to sekas un secināja, ka ar atsevišķiem pilnveidojumiem tā spēj darboties atbilstoši Latvijas un ES normatīvo aktu prasībām. (skatīt 2.1. un 2.2.sadaļu).

3. REVĪZIJAS STRATĒGIJAS IZMAIŅAS

3.1. Ziņas par visām izmaiņām, kuras ir veiktas revīzijas stratēģijā, un to iemeslu skaidrojums. Jo īpaši norāda visas izmaiņas atlases metodē, ko izmanto darbības revīzijai (skatīt tālāk 5.punktu)

Sākotnējā revīzijas stratēģija tika izstrādāta un RI vadītājs to apstiprināja 2015.gada 1.jūlijā.

Revīzijas stratēģija tika aktualizēta 2016.gada 4.janvārī, 2017.gada 23.janvārī, 2017.gada 12.decembrī, 2019.gada 7.janvārī, 2020.gada 8.janvārī un 2021.gada 6.janvārī.

2021.gada 6.janvārī tika aktualizēta revīzijas stratēģija, ņemot vērā arī Covid-19 pandēmijas radītos apstākļus, piešķirto papildus ES finansējumu un iespējamus riskus, tai skaitā 2021.gadā tika ieplānots un veikts tematiskais audits, lai padziļināti novērtētu vadības un kontroles sistēmas atbilstību jaunajiem Covid-19 izraisītajiem apstākļiem. Stratēģijā tika arī aktualizēts revīzijas plāns nākamajiem trim gadiem (2021.-2023.), kā arī noteikti izlases kopas analīzes pamatprincipi saistībā ar papildus piešķirtā finansējuma Covid-19 pandēmijas seku mazināšanas mērķiem.

3.2. Atsevišķi norāda vēlīnajā posmā veiktās vai ierosinātās izmaiņas, kuras neietekmē atsaucē perioda laikā veikto darbu, un atsaucē perioda laikā veiktās izmaiņas, kuras ietekmē revīzijas darbu un rezultātus. Iekļauj tikai tās izmaiņas, kuras atšķiras no revīzijas stratēģijas iepriekšējās versijas

Revīzijas stratēģijas aktuālāko versiju RI vadītājs ir apstiprinājis 2022.gada 5.janvārī (prezentēta 2021.gada 12.oktobrī EK bilaterālajā koordinācijas sanāksmē).

Tika aktualizēts Revīzijas plāns nākamajiem trim gadiem (2022.-2024.), tai skaitā 2021.gadā plānotais ieteikumu ieviešanas pēcpārbaudes audits pārcelts uz 2022.gadu. Visiem ieteikumiem RI veic ieteikumu ieviešanas uzraudzību, līdzko VI apstiprina šo ieteikumu ieviešanu. Daļai ieteikumu ieviešanas efektivitātes novērtēšana praksē tika pārbaudīta 2021.gadā veiktajos sistēmas audits. Ieteikumu ieviešanas efektivitāti ir plānots turpināt novērtēt 2022.gadā plānotajā RI ieteikumu ieviešanas pēcpārbaudes auditā.

Revīzijas stratēģijas izpildi, darba apjomu un metodoloģiju 2021.gadā būtībā nav ietekmējuši apstākļi, kas saistīti ar noteiktajiem epidemioloģiskajiem ierobežojumiem saistībā ar vīrusa Covid-19 izplatību, tai skaitā RI veica darbību revīzijas uz vietas pie finansējuma saņēmējiem bez apjoma ierobežojumiem. Ievadintervijas un cita veida tikšanās ar finansējuma saņēmējiem un auditējamām iestādēm tika organizētas attālināti, izmantojot *MS Teams* vai *Zoom* platformu, kas nekādā veidā neietekmēja revīzijas iestādes darba kvalitāti, drīzāk paātrināja saziņas ātrumu un ļāva intervēt plašāku auditējamo iestāžu pārstāvju loku.

4. SISTĒMAS REVĪZIJAS

4.1. Ziņas par struktūrām (tostarp par revīzijas iestādi), kas veikušas revīzijas par programmas pārvaldības un kontroles sistēmas pienācīgu darbību (kā paredzēts Regulas (ES) Nr.1303/2013 127.panta 1.punktā) – turpmāk “sistēmas revīzijas”

Revīzijas periodā visus sistēmu auditus veica RI, kuras funkcijas pilda Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu revīzijas departaments (detalizētu informāciju skatīt *1.1.sadaļā*).

4.2. Veikto revīziju pamatojuma apraksts, tostarp atsauce uz piemērojamo revīzijas stratēģiju, jo īpaši uz riska novērtēšanas metodoloģiju un rezultātiem, uz kuru pamata tika izstrādāts sistēmas revīziju revīzijas plāns. Ja riska novērtējums ir precizēts, to apraksta iepriekš 3.punktā, norādot revīzijas stratēģijas izmaiņas

Auditi revīzijas periodā tika plānoti atbilstoši RI auditējamo procesu riska novērtējumam. Atbilstoši Revīzijas stratēģijai VI un SEI izveidotās vadības un kontroles sistēmas risku novērtējums ir veikts vienā līmenī – procesa līmenī. Šāda procesu līmeņa risku novērtēšana ir izvēlēta, ņemot vērā, ka ir tikai viena darbības programma ar vienu VI, vienu SEI un vienu SI. Kopumā 2 auditējamie procesi tika novērtēti ar augstu risku, 1 – ar vidēju un 5 – ar zemu.

Veiktā risku novērtējuma rezultāti ir apkopoti *2.tabulā*. Detalizēta informācija par veikto risku novērtējumu ir sniegta 2021.gada 6.janvārī apstiprinātās Revīzijas stratēģijas 2.pielikumā.

Revīzijas iestādes auditējamo procesu risku novērtējums

Nr.	Revidējamie procesi	CCI	Darbības programmas nosaukums	Par revīziju atbildīgā struktūra	Riska novērtējuma rezultāts (procesa prioritāte revīzijas perioda sākumā)
1.	Normatīvie akti un kontroles vide	2014LV16MAOP001	Izaugsme un nodarbinātība	Revīzijas iestāde	Vidēja
2.	Risku vadība				Zema
3.	Projektu apstiprināšana				Zema
4.	Vadības un kontroles aktivitātes				Augsta
5.	Maksājumu pieteikuma un kontu slēguma sagatavošana				Zema
6.	Vadības informācijas sistēma				Augsta
7.	Sistēmas pārvaldība				Zema
8.	Neatbilstību vadība				Zema

Šajā revīzijas periodā Revīzijas stratēģijā bija plānoti četri sistēmas auditi:

- Tematiskais kontroles vides sistēmas audits par interešu konflikta kontrolēm VI un SI.
- Finanšu instrumentu ieviešanas tematiskais sistēmas audits, aptverot visus būtiskos procesus – vadības un kontroles aktivitātes VI, AI un SI un pie ALTUM kā finansējuma saņēmēja un Fondu fonda īstenotāja.
- Tematiskais vadības un kontroles sistēmas izvērtējuma audits, lai novērtētu Covid-19 ietekmes vadību VI, AI un SI.
- Vadības un informācijas sistēmas IT audits SI, aptverot KP VIS datu ticamības analīzi, izmaiņas KP VIS drošības pārvaldības sistēmā (pēc ISO 27001 standarta) un funkcionalitātes izstrādes progresu attiecībā uz nākamā plānošanas perioda prasībām.

Kā arī šajā revīzijas periodā Revīzijas stratēģijā bija plānots viens ieteikumu pēcpārbaudes audits, lai novērtētu ieteikumu ieviešanu VI, AI un SI.

Revīzijas periodā tika veikts arī maksājumu pieteikumu un kontu slēguma sagatavošanas sistēmas audits – aptverti būtiskie maksājumu pieteikumu un kontu slēguma sagatavošanas procesa aspekti.

Informācija par iepriekšminēto auditu izpildes gaitu ir sniegta 3.tabulā (kā arī 3.2.sadaļā - par izmaiņu pamatojumu). Savukārt galvenie konstatējumi un secinājumi ir aprakstīti 4.3.sadaļā. Detalizētu audita pārbaūžu apjomu skatīt 4.3.sadaļā un SFC2014 sistēmā iesniegtajos RI auditu ziņojumos.

Revīzijas periodā veikto sistēmas auditu statuss

Par auditu atbildīgā institūcija	Audita veikšanas periods ⁴	Audita nosaukums	Audita gala ziņojuma datums	Audita ziņojuma nosūtīšanas datums SFC2014
RI	11.01.2021. – 06.09.2021.	Interesešu konflikta audits	29.11.2021	30.11.2021
RI	14.06.2021. – 27.09.2021.	Finanšu instrumentu audits	09.11.2021	13.11.2021
RI	12.07.2021. – 01.12.2021.	Covid-19 ietekmes audits	04.02.2022.	04.02.2022.
RI	Audits uzsākts 20.01.2022.	ES fondu vadības un informācijas sistēmas IT audits	Procesā	
RI	-	Ieteikumu pēcpārbaudes audits	Iekļauts 2021.gadā veikto sistēmas auditu apjomā, neveicot atsevišķu auditu. Pēcpārbaudes audits plānots 2022.gadā.	
RI	22.11.2021. – 28.12.2021.	Maksājumu pieteikumu un kontu slēguma sagatavošanas audits	30.12.2021	30.12.2021

4.3. Attiecībā uz tabulu 10.1.punktā – sistēmas revīziju galveno konstatējumu un secinājumu apraksts, iekaitot uz konkrētām tematiskajām jomām vērstās revīzijas, kā noteikts šīs regulas VII pielikuma 3.2.punktā

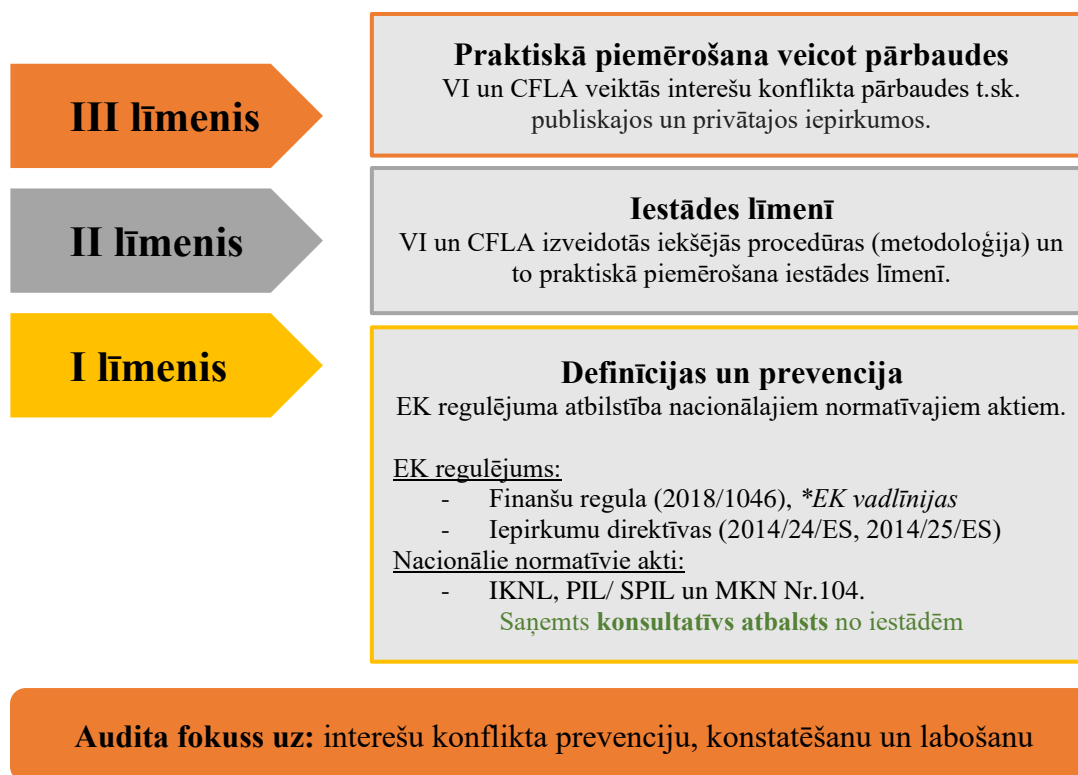
4.3.1. Interesešu konflikta audita rezultāti

2021.gadā RI veica vadības un kontroles sistēmas auditu par interesešu konflikta mazinošiem pasākumiem VI un CFLA (Nr.SA/ESIF/2020/10). Audita periods bija no 2018.gada 2.augusta līdz 2021.gada 28.maijam.

Audita ietvaros pārbaudes tika veiktas trīs līmeņos: interesešu konflikta **definīcija** nacionālajos normatīvos aktos, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes **Regulas 2018/1046** par finanšu noteikumiem **izpratnē un** Eiropas Parlamenta un Padomes **Direktīvas 2014/24/ES** par publisko iepirkumu (un Direktīvas 2014/25/ES) **izpratnē**. *Viedokļa sagatavošanā tika iesaistīti nacionālie eksperti – KNAB, IUB, Finanšu ministrijas Juridiskais departaments kā iepirkumu normatīvo aktu izstrādātājs, Valsts ieņēmumu dienests, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Valsts reģionālās attīstības aģentūra un Uzņēmumu reģistrs, kā arī tika lūgts EK viedoklis, lai iespējami precīzāk apzinātu normatīvo aktu regulējumus un to korektu piemērošanu, skaidri veidotu kopīgu izpratni par interesešu konflikta jautājumiem, jo īpaši jautājumos par finanšu korekcijas piemērošanas metodoloģiju), pēc tam pārlicinoties par iestādes līmenī piemērotajām procedūrām (t.sk. identificētajiem sensitīvajiem amatiem), kā arī praktisko piemērošanu un veiktajām kontrolēm pie finansējuma saņēmējiem.*

⁴ Datums, kad tika uzsākta audita pārbaūžu veikšana līdz audita pārbaūžu pabeigšanai

1.attēls Audita pārbaudes 3 līmeņos

Galvenais audita mērķis: iegūt pietiekamu pārliecību, vai Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas perioda vadības un kontroles sistēma interešu konflikta aspektā darbojas efektīvi un atbilst Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un ir vienota izpratne starp visām VKS iesaistītajām un kompetentajām iestādēm.

Interesu konflikta novērtēšanai nav noteikta atsevišķa pamatprasība un novērtēšanas kritēriji. Līdz ar to interešu konflikta aspekts tika skatīts horizontāli un audita rezultātā netika sniegts novērtējums konkrētam kritērijam.

Ievērojot iepriekš minēto, **auditam ir preventīvs raksturs** – veicināt vienotu izpratni par interešu konflikta obligātiem mazinošiem pasākumiem, valsts, finansējuma saņēmēju, kā arī ierēdņu un darbinieku korektu rīcību un atbildību regulējuma neievērošanas gadījumā.

2.attēls Audita fokusa būtiskie aspekti

Tiesību akti

Vai nepastāv pretrunas starp ES tiesību aktiem/*EK vadlīnijām* un nacionālajiem normatīvajiem aktiem?

Interesešu konflikta konstatēšana

korekta interesešu konflikta «konstatēšanas» jēdziena izpratne un piemērošana

Mehānismi

efektīvi mehānismi interesešu konfliktu identificēšanai, labošanai un novēršanai

Datu bāzes

nacionālo datu bāžu izmantošanas nozīmīgums (*ARACHNE* – indikatīvi)

Sadarbība starp iestādēm

informācijas plūsma un sadarbība

Finanšu korekcijas

pareiza un atbilstoša piemērošana

Īpaša uzmanība audita laikā tika pievērsta normatīvas bāzes un prakses analīzei. Audita ziņojums var tikt izmantots kā palīgmateriāls apmācību procesā par interesešu konflikta jautājumiem.

Galvenais audita secinājums: Audita rezultātā ir iegūta pietiekama pārlicība, ka **interesešu konflikta pasākumu mazināšanai** izveidotā vadības un kontroles sistēma VI un CFLA darbojas pietiekami efektīvi un kopumā atbilst Latvijas un ES normatīvajiem aktiem un prasībām. Būtiskākie no secinājumiem:

- Finanšu regulā noteiktā “interesešu konflikta” definīcija ir plašāka nekā nacionālajos normatīvajos aktos un “interesešu konflikta” elementi ir tikai daļēji atspoguļoti IKNL;
- EK vadlīnijās norādītais tuvo radnieku loks ir plašāks, nekā nacionālajā regulējumā, kas tika skatīts audita ietvaros - PIL/SPIL, IKNL un MKN 104;
- No konsultācijām ar EK DG REGIO tika noskaidrots, ka gadījumos, kad privātajos iepirkumos ir identificēts interesešu konflikta pārkāpums, piemērojama finanšu korekcija 100% apmērā neatkarīgi no izvēlētās procedūras veida, kā arī atbilstības tirgus cenai. Nepieciešams precizēt VI vadlīnijas **pēc EK oficiāla viedokļa saņemšanas**. (*EK viedokli skatīt šī RI audita ziņojuma 7. pielikumā*);
- Publisko iepirkumu likums un Sabiedrisko pakalpojumu iepirkuma likums attiecas uz iepirkuma komisiju, iekļaujot arī ekspertu un iepirkuma dokumentācijas sagatavotāju un ir kā “slēgts” subjektu loks. Tomēr jāņem vērā, ka IKNL normas nav attiecināmas uz ekspertu un iepirkuma dokumentācijas sagatavotāju, ja tiem nav piemērots valsts amatpersonas statuss jau saskaņā ar kādu citu IKNL noteikto punktu.
- Pēc konsultācijām ar citām dalībvalstīm esam secinājuši, ka Finanšu regulas 61.panta ieviešana ir problēma arī citās valstīs, līdz ar to būtu ieteicami EK plašāki skaidrojumi un ieteikumi par minētās regulas ietekmi uz metodoloģiju tās ieviešanā un finanšu korekciju piemērošanu.

Tomēr audita ietvaros joprojām ir atsevišķi (trīs) neskaidri jautājumi par kuriem **nepieciešama turpmāka komunikācija ar EK, lai saņemtu atbalstu, kas skar metodoloģiju par EK tiesību aktu interpretāciju. Jautājumi tika iesniegti kopā ar audita ziņojumu SFC2014 sistēmā un par tiem tiek gaidīts EK oficiāls viedoklis.**

3.attēls Ieteikumu skaits dalījumā pa audita līmeņiem

Kopā audita ietvaros izteikti 26 ieteikumi:

No kuriem:

- **7 ieteikumi nav saskaņoti** (*attiecināmi uz audita I līmeni - definīcijas un prevencija*). Nesaskaņotie ieteikumi skar turpmākas interešu konflikta riska preventīvas darbības un uzlabojumus ne tikai ES fondu ietvarā, bet arī horizontālus grozījumus Latvijas normatīvajos aktos (IKNL, PIL/SPIL un MKN 104). Revīzijas iestāde sagatavoja un 2022.gada 14.janvārī iesniedza dienesta ziņojumu FM vadībai, kas 21.janvārī nozīmēja FM Juridisko departamentu kā atbildīgo, lai veiktu turpmākas darbības un grozījumus nacionālajos normatīvajos aktos. Ar dienesta ziņojumu noteikts arī pienākums VI sekot līdzi grozījumu virzības progresam;
- **2 ieteikumi iekļauti informatīvi kā priekšlikumi** – par iespējamiem tehniskiem uzlabojumiem Elektronisko iepirkumu sistēmā (EIS), proti, integrētām un automatizētām, interešu konflikta pārbaudēm, izmantojot datu bāzes, un izteikts priekšlikums nacionāli ieviest modeli, kas nodrošinātu trauksmes cēlēju ziņotāju absolūtu anonimitāti. Atbildības sadalījums un termiņi tiek noteikti atbilstoši KNAB izstrādātajam plāna projektam "Korupcijas novēršanas un apkarošanas pasākumu plāns 2021.-2024.gadam". (*no tiem 1 attiecināms uz audita I līmeni - definīcijas un prevencija un 1 uz audita II līmeni jeb iestādes līmeni*);
- **1 ieteikums ieviests** ziņojuma projekta saskaņošanas laikā. (*no audita II līmeņa - iestādes līmenī*);
- **16 ieteikumiem vēl nav iestājies ieviešanas termiņš**. (*no tiem 5 attiecināmi uz audita I līmeni - definīcijas un prevencija, 6 uz audita II līmeni jeb iestādes līmeni un 5 uz audita III līmeni - praktiskā piemērošana, veicot pārbaudes*).

Audita ietvaros arī iniciējām pilnveidot EIS publisko iepirkumu interešu konflikta pārbaudes un, ja iespējams, izstrādāt tehnisku risinājumu (rīku), lai tiktu ieviestas automatizētas kontroles, proti, interešu konflikta pārbaudes, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datubāzēs pieejamo informāciju. Papildus šis audits (Nr.SA/ESIF/2020/10) tika iekļauts arī KNAB izstrādātajā plāna projektā "Korupcijas novēršanas un apkarošanas pasākumu plāns 2021.-2024.gadam".

Vadības un kontroles sistēmas kopējais vērtējums: kopumā izveidotā sistēma interešu konflikta aspektā darbojas un starp iesaistītajām VKS iestādēm un kompetentajām institūcijām ir vienota izpratne, taču ir vajadzīgi atsevišķi uzlabojumi.

Šī audita ietvaros arī netika konstatētas, ka kāds no līdzšinējiem pamatprasību/ kritēriju novērtējumiem būtu ietekmēts [2.kategorija – darbojas, taču ir vajadzīgi atsevišķi uzlabojumi].

Ar detalizētiem audita konstatējumiem un secinājumiem var iepazīties 2021.gada 29.novembrī apstiprinātajā audita ziņojumā, kas ir iesniegts EK 2021.gada 30.novembrī SFC2014 sistēmā.

4.3.2. Finanšu instrumentu tematiskā audita rezultāti

2021.gadā RI veica Finanšu instrumentu ieviešanas un uzraudzības sistēmas darbības efektivitātes auditu. Audita periods bija no 2019.gada 1.februāra līdz 2020.gada 31.decembrim.

Horizontālais sistēmas audits tika veikts divos posmos:

1.posms, darbību revīzija, kuras ietvaros tika pārbaudīts Finanšu instrumentu projekts **Nr.3.0.0.0/16/FI/001** "Finansēšanas nolīgums par Fondu fondu". Šī audita posma mērķis bija pārliecināties, vai EK deklarētie izdevumi, tai skaitā izdevumi, kas 7.grāmatvedības gada ietvaros ziņoti kā apgūti, ir likumīgi, pareizi un attiecināmi finansēšanai no ERAF saskaņā ar ES un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.

Šī audita posma rezultāti aprakstīti Gada kontroles ziņojuma 8.4.sadaļā.

2.posms, kura ietvaros veiktas pārbaudes Finanšu ministrijā kā VI, Ekonomikas ministrijā kā AI, CFLA kā SI un AS "Attīstības finanšu institūcijā ALTUM" kā pie finansējuma saņēmēja.

Galvenais audita mērķis: iegūt pietiekamu pārliecību, ka FI ieviešanas un uzraudzības sistēma ir izveidota atbilstoši EK un Latvijas normatīvo aktu prasībām un darbojas efektīvi.

Audita ietvaros tika pārbaudīti šādi procesi un EK definētās pārbaudāmās pamatprasības un kritēriji attiecībā uz FI ieviešanas un uzraudzības jautājumiem:

Normatīvo aktu un kontroles vides process, kura ietvaros pārbaudīta:

Pamatprasība Nr.1: Pienācīga funkciju nodalīšana un pienācīgas ziņošanas un uzraudzības sistēmas, ja atbildīgā iestāde uztic uzdevumu veikšanu citai struktūrai (*kritēriji Nr.1.1, 1.2*);

Pamatprasība Nr.3: Pienācīga informācija atbalsta saņēmējiem (*kritērijs Nr.3.2; tostarp Darbību revīzijas rezultāti – kritērijs Nr.3.3*).

Risku vadības process, kura ietvaros pārbaudīta:

Pamatprasība Nr.1: Pienācīga funkciju nodalīšana un pienācīgas ziņošanas un uzraudzības sistēmas, ja atbildīgā iestāde uztic uzdevumu veikšanu citai struktūrai (*kritērijs Nr.1.6*);

Pamatprasība Nr.7.: Samērīgu krāpšanas apkarošanas pasākumu efektīva īstenošana (*kritēriji Nr.7.1, 7.4*).

Projektu apstiprināšanas process, kura ietvaros pārbaudīta:

Pamatprasība Nr.2: Atbilstīga darbību izvēle (*kritērijs Nr.2.1, tostarp Darbību revīzijas rezultāti – kritēriji Nr.2.2, 2.3, 2.4, 2.5*);

Pamatprasība Nr.3: Pienācīga informācija atbalsta saņēmējiem (*Darbību revīzijas rezultāti – kritērijs Nr.3.1*);

Sistēmas pārvaldības, vadības un kontroles aktivitātes process, kuru ietvaros pārbaudīta:

Pamatprasība Nr.1: Pienācīga funkciju nodalīšana un pienācīgas ziņošanas un uzraudzības sistēmas, ja atbildīgā iestāde uztic uzdevumu veikšanu citai struktūrai (*kritērijs Nr.1.5*);

Pamatprasība Nr.4: Pienācīgas vadības pārbaudes (*kritēriji Nr.4.1, Nr.4.2, Nr.4.3, Nr.4.4 un Nr.4.5, tostarp arī Darbību revīzijas rezultāti*).

Vadības informācijas sistēmas process, kura ietvaros pārbaudīta:

Pamatprasība Nr.6: Uzticama sistēma to datu vākšanai, reģistrēšanai un glabāšanai, kuri nepieciešami uzraudzības, novērtēšanas, finanšu vadības, pārbaūžu un revīziju vajadzībām, tostarp sasaiste ar elektronisko datu apmaiņas sistēmām ar atbalsta saņēmējiem (*kritērijs Nr.6.1, tostarp arī Darbību revīzijas rezultāti*).

Visu procesu ietvaros pārbaudīta pamatprasība Nr.5: Efektīva sistēma, kas nodrošina, ka visi dokumenti attiecībā uz izdevumiem un revīzijām tiek glabāti, nodrošinot pienācīgas revīzijas liecības (*kritērijs Nr.5.3, tostarp Darbību revīzijas rezultāti ALTUM līmenī, kritērijs Nr.5.1 – Vadības informācijas sistēmas procesa ietvaros un Darbību revīzijas rezultāti ALTUM līmenī un kritērijs Nr. 5.2 Sistēmas pārvaldības procesa ietvaros*).

Auditā aptverts tikai viens Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība”, 2014LV16MAOP001 fonds – ERAF.

Galvenais audita secinājums: Audita rezultātā ir iegūta pietiekama pārliecība, ka FI ieviešanai un uzraudzībai izveidotā vadības un kontroles sistēma FM kā VI, Ekonomikas ministrijā kā AI, CFLA kā SI, kā arī ALTUM kā finansējuma saņēmējs kopumā darbojas efektīvi un atbilst ES un Latvijas normatīvajiem aktiem, tomēr ir vajadzīgi uzlabojumi šādās jomās:

1. Cilvēkresursu kapacitātes stiprināšanā;
2. Risku vadības jomā un pārbaūžu izlases sasaistē ar risku analīzi;
3. Valsts atbalsta jautājumos, tai skaitā izpratnes stiprināšanā;
4. AI lomas stiprināšanā (*ex-ante* izvērtējums un normatīvais regulējums) un funkciju rūpīgā izpildē;
5. VI deleģēto funkciju uzraudzības un SI administratīvo pārbaūžu atbilstošā un rūpīgā izpildē.

FI ieviešanai un uzraudzībai izveidotās vadības un kontroles sistēmas vērtējums: [2] “darbojas, bet ir nepieciešami atsevišķi pilnveidojumi”.

Ar detalizētiem audita konstatējumiem un secinājumiem var iepazīties 2021.gada 9.novembrī apstiprinātajā audita ziņojumā, kas ir iesniegts EK 2021.gada 13.novembrī SFC2014 sistēmā.

4.3.3. Covid-19 ietekmes tematiskā audita rezultāti

Covid-19 apstākļu ietekmes uz vadības un kontroles sistēmu sistēmas audīts (Nr.SA/ESIF/2021/04) tika veikts VI, 10 AI un CFLA par šādiem specifiskiem audita apstākļiem, kuri, mūsaprāt, visvairāk varēja tikt ietekmēti:

- Normatīvie akti un kontroles vide;
- Projektu apstiprināšana;
- Risku vadība;
- Vadības un kontroles aktivitātes.

Galvenais audita mērķis bija iegūt pārliecību, ka Covid-19 ietekmē veiktajām izmaiņām vadības un kontroles sistēmā nav būtiskas ietekmes uz sistēmas darbību un Revīzijas iestādes novērtējumu, kā arī iegūt izpratni par jaunajiem riskiem un šo risku atbilstošu vadību ES fondu projektu uzraudzībā.

Lai izdarītu secinājumus par Covid-19 apstākļu ietekmi uz VKS, tās ietvaros veiktajām izmaiņām, audita apjomā tika iekļautas šādas pamatprasības un kritēriji, kā arī izdarīti secinājumi:

Pamatprasība Nr.1:

Pienācīga funkciju nodalīšana un pienācīgas ziņošanas un uzraudzības sistēmas, ja atbildīgā iestāde uztic uzdevumu veikšanu citai struktūrai (*kritēriji Nr.1.1, 1.2, 1.4 - 1.6.*); Revīzijas iestāde secināja, ka iestāžu kapacitāte un kvalitāte ir ietekmēta dēļ jaunajiem Covid-19 seku mazinošajiem mehānismiem (CRII, CRII+, REACT-EU un AF), kas ir jāievieš paralēli. VI deleģēto funkciju uzraudzības rezultāti 2020. – 2021.gadā ir noslēgušies ar būtiski pozitīvākiem secinājumiem salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem. Šādi rezultāti, iespējams, liecina par indikācijām, vai attālināti veiktās deleģēto funkciju uzraudzības pārbaudes ir tikpat efektīvas, īpaši ņemot vērā, ka kļūdas procents pārsniedz pieļaujamos 2%.

VI, AI (izņemot ZM) un SI ir izvērtējušas Covid-19 ietekmi savu risku reģistros atbilstoši identificētajiem riskiem, taču jaunus riskus saistībā ar jaunajiem Covid-19 seku mazinošajiem mehānismiem (CRII, CRII+, REACT-EU un AF) nebija identificējušas. CFLA ir jāturpina strādāt pie efektīvākas risku izvērtēšanas projektu līmenī. Lai arī viena no AI - ZM nebija aktualizējusi savu risku reģistru un Revīzijas iestāde pie kritērija Nr.1.6. ZM piešķir novērtējumu kategorijā '3', tomēr kopumā AI novērtētas kategorijā '2', jo VI gatavoja pati pārraudzīt ZM atbildībā esošos riskus.

Pamatprasības Nr.1 vērtējums paliek iepriekšējais - "darbojas, bet ir nepieciešami atsevišķi uzlabojumi" VI [2]; AI [2]; SI [2]

Pamatprasība Nr.2:

Atbilstīga darbību izvēle (*kritērijs Nr.2.1-2.5*); VKS projektu vērtēšanas procesu Covid-19 pandēmija ir ietekmējusi, lai pielāgotos attālinātam darba režīmam (piemēram, veicot projektu iesniegumu vērtēšanu attālināti un kā akceptēja CFLA – tiešsaistes vērtēšanas komisijas sēdes tiek ierakstītas un uzglabātas), un tā darbojas atbilstoši iepriekš noteiktajai kārtībai. Jauni riski netika identificēti.

Pamatprasības Nr.2 novērtējums paliek iepriekšējais - "darbojas, bet ir nepieciešami atsevišķi uzlabojumi" SI [2].

Pamatprasība Nr.3:

Pienācīga informācija atbalsta saņēmējiem (*Darbību revīzijas rezultāti – kritērijs Nr.3.1, 3.2*); Jauni riski netika identificēti un vērtējums tika saglabāts iepriekšējā līmenī.

Pamatprasības Nr.3 vērtējums paliek iepriekšējais - "darbojas, bet ir nepieciešami atsevišķi uzlabojumi" AI [2]; SI [2].

Pamatprasība Nr.4:

Pienācīgas vadības pārbaudes (*kritēriji Nr.4.1-4.4*). Pandēmijas ietekmē ir mainīta CFLA un VI pieeja pārbaudēm uz vietas, tās lielā mērā aizstātas ar alternatīvajām attālinātām pārbaudēm, kas mūsu ieskatā ne visiem projektu veidiem ir līdzvērtīgi efektīvas. Audita rezultātā tika ierosināts pārskatīt esošo pārbaudžu veikšanas pieeju un iespēju robežās saglabāt vizītes projektu īstenošanas vietās, kur tas ir efektīvi, kā arī identificēt kontroļu stiprināšanas pasākumus gan kontekstā ar Covid-19 izraisītajām sekām/riskiem, gan pārvērtējot projekta riska līmeņa noteikšanu, pārbaudžu apjomu un intensitāti.

Papildus secinājumā, ka atsevišķos gadījumos attālinātās pārbaudes ir pat efektīvākas, piemēram, iepriekš nepieteikta attālinātā pieslēgšanās apmācību norisei.

Pamatprasības Nr.4 vērtējums paliek iepriekšējais - “darbojas, bet ir nepieciešami atsevišķi uzlabojumi” SI [2]

Pamatprasība Nr.7.:

Samērīgu krāpšanas apkarošanas pasākumu efektīva īstenošana (*kritēriji Nr.7.1, 7.3., 7.4, 7.7.*). Auditori secināja, ka iestādes nav vērtējušas Covid-19 pandēmiju kā krāpšanas riska paaugstināšanās iemeslu, lai arī apsvērumi ar Covid-19 saistītiem riskiem bija vērtēti.

Pamatprasība Nr.7 vērtējama kā “darbojas, bet ir nepieciešami atsevišķi uzlabojumi” VI [2]; AI [2]; SI [2]

Auditā tika aptverti visi Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība”, 2014LV16MAOP001 fondi – ESF, JINI, ERAF un KF (arī CRII un CRII plus).

Detalizētām pārbaudēm tika atlasīti paraugi no KP VIS datu analīzes rīka, VI tīmekļa vietnes www.esfondi.lv, MK noteikumu grozījumiem oficiālajā tiesību aktu vietnē www.likumi.lv, kā arī VI veiktajām deleģēto funkciju uzraudzības pārbaudēm un CFLA veiktajām projektu atlasēm, projektu risku izvērtējumiem, līgumu grozījumiem un pārbaudēm projektu īstenošanas vietā tika atlasīti SAM līmenī.

Galvenais audita secinājums:

Sistēmas darbība:

Audita novērtējuma rezultātā ir iegūta pietiekama pārliecība, ka Covid-19 pandēmijai ir būtiska ietekme uz ES fondu vadības un kontroles sistēmu, tomēr sistēmas darbība tika nodrošināta bez kritiskiem pārrāvumiem un ar uzlabojumiem tā kopumā spēj darboties atbilstoši ES un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.

Izdevumu likumība un pareizība:

ES fondu darbību revīzijās par 7.grāmatvedības gadu, kurās Revīzijas iestāde gūst pārliecību par veikto izdevumu likumību un pareizību, sākotnējās aplēses par neatbilstoši veiktajiem izdevumiem pārsniedz 2% būtiskuma sliekšni un uz audita ziņojuma sagatavošanas brīdi sākotnējās kļūdas aprēķini liecināja, ka arī nozīmības sliekšnis varētu būt pārsniegts, taču, reaģējot uz RI darbību revīziju konstatējumiem, iestādes veica papildus pārbaudes, lai apzinātu kļūdas ietekmes apmērus, kas rezultātā ir mazāks par nozīmības sliekšni.

Izrietoši, no RI šī audita secinājumiem un darbību revīziju konstatētajām neatbilstībām, mūsuprāt, iestādēm būtu nepieciešams veikt pilnveidojumus šādās jomās:

- 1) **Pārskatīt PPĪV procesu** un pielāgot to jaunajiem apstākļiem, saglabājot pārbažu kvalitāti un vizītes uz projektu īstenošanas vietām vismaz tādā līmenī, kā tas bija pirms Covid-19 apstākļu iestāšanās;
- 2) CFLA, VI un SEI ir skaidrība, kā nodrošināt vienotu mehānismu Covid-19 līdzekļu atsevišķai uzskatei tādā mērā, lai minimizētu dubultā finansējuma risku. Par šī mehānisma funkcionalitāti RI pārliecināsies nākamajā kontu slēguma auditā;
- 3) **Pilnveidot risku vērtēšanas procesu** – iekļaut jaunus ar Covid-19 pandēmijas ietekmi saistītos riskus, tajā skaitā krāpšanas risku un attiecīgi veicamos papildus pasākumus.

Vadības un kontroles sistēmas kopējais vērtējums: **[2] darbojas, taču ir nepieciešami uzlabojumi augstāk uzskaitītajās jomās.**

Ar detalizētiem audita konstatējumiem un secinājumiem var iepazīties 2022.gada 4.februārī apstiprinātajā audita ziņojumā, kas tajā pašā dienā ir iesniegts EK SFC2014 sistēmā.

4.3.4. ES fondu vadības un informācijas sistēmas IT audits

RI ir uzsākusi un šobrīd plānošanas stadijā ir ES fondu IT sistēmas audits par procesu “Vadības informācijas sistēma”, kas tiks veikts SI.

Audita apjomā tiks iekļauts: KP VIS datu ticamības analīze (izmantojot Benforda likumu un citas datu analīzes metodes), izmaiņas KP VIS drošības pārvaldības sistēmā (pēc ISO 27001 standarta) un KP VIS funkcionalitātes izstrādes progress attiecībā uz nākamā plānošanas perioda prasībām.

Audita ietvaros tiks pārbaudītas sekojošas Eiropas Komisijas definētās pamatprasības un vērtēšanas kritēriji:

Pamatprasība Nr.5 – efektīva sistēma dokumentu izsekojamībai un pienācīgu revīzijas liecību nodrošināšanai (*kritērijs Nr.5.2*)

Pamatprasība Nr.6 – uzticama sistēma to datu vākšanai, reģistrēšanai un glabāšanai, kuri nepieciešami uzraudzības, novērtēšanas, finanšu vadības, pārbažu un revīziju vajadzībām, tostarp sasaiste ar elektronisko datu apmaiņas sistēmām ar atbalsta saņēmējiem (*kritēriji Nr.6.1, Nr.6.2 un Nr.6.3*)

Auditā tiks aptverti visi Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība”, 2014LV16MAOP001 fondi – ESF, JNI, ERAF un KF (ieskaitot CRII, CRII plus, REACT-EU).

Galvenais audita mērķis: novērtēt, vai KP VIS dati kopumā ir ticami un vai izmaiņas un uzlabojumi, kas ir veikti informācijas sistēmas KP VIS pārvaldības procesā, atbilst ES un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.

Galvenais audita secinājums: audits ir procesā un to plānots pabeigt un gala ziņojumu nosūtīt EK 2022.gadā un par rezultātiem ziņot nākamā gada *GKZ 2023*. Lēmums par audita ziņojuma atlikšanu tika pieņemts, ņemot vērā, ka 2021. gadā CFLA veica būtiskus pilnveidojumus sistēmā (tai skaitā attiecībā uz AF un jaunā 2021.-2027.gada plānošanas perioda prasībām) un bija svarīgi sagaidīt šo izmaiņu palaišanu produkcijas vidē, lai varam pārbaudīt jau izstrādāto gala versiju.

4.3.5. Maksājumu pieteikumu un kontu slēguma sagatavošanas audita rezultāti

Audits par izveidotā procesa *Maksājuma pieteikumu un kontu slēguma sagatavošanas* darbības efektivitāti (Nr.SA/ESIF/2021/08) tika veikts SEI – Valsts kasē.

Auditā tika aptverti visi Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 2014LV16MAOP001 fondi – ESF, JNI, ERAF un KF (ieskaitot CRII un CRII plus).

Galvenais audita mērķis bija novērtēt, vai maksājumu pieteikumu un kontu slēguma sagatavošanas procesā izveidotā vadības un kontroles sistēma darbojas efektīvi un atbilst ES un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, kā arī vai 7.grāmatvedības gada kontu slēgums ir pilnīgs, precīzs un ticams.

Auditu tika plānots veikt divos posmos:

1. Maksājumu pieteikumu un kontu slēguma sagatavošanas procesā izveidotās vadības un kontroles sistēmas, tai skaitā KP VIS, darbības efektivitātes un atbilstības ES un Latvijas normatīvajiem aktiem novērtējums – audita 1.posms, kura rezultāts atspoguļots šajā sadaļā un *5.5.sadaļā* – attiecībā uz veikto negatīvo atlases vienību pārbaudi.
2. Pārlicības par sagatavotā kontu slēguma projekta pilnīgumu, precizitāti un ticamību iegūšana – audita 2.posms, par ko sagatavota atsevišķa vēstule atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.714 “Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas periodā” 39.punktam un rezultāti iekļauti *6.sadaļā*.

Galvenais audita secinājums attiecībā uz sistēmas darbības efektivitāti: maksājuma pieteikumu un kontu slēguma sagatavošanas procesa ietvaros izveidotā vadības un kontroles sistēma SEI darbojas efektīvi un atbilst ES un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.

Procesa kopējais vērtējums šī audita ietvaros: [1] – Darbojas labi.

Ar detalizētiem audita konstatējumiem un secinājumiem par 1.posmu var iepazīties 2021.gada 30.decembrī apstiprinātajā audita ziņojumā, kurš ir iesniegts EK tajā pašā dienā SFC2014 sistēmā.

4.4. Norāde par to, vai jebkādām konstatētajām problēmām ir sistēmisks raksturs, un par veiktajiem pasākumiem, ieskaitot nepareizos izdevumus skaitliskā izteiksmē un jebkādas finanšu korekcijas saskaņā ar Regulas (ES) Nr.480/2014 27.panta 5.punktu

Kopumā konstatēto trūkumu novēršanai tika izteikti preventīvi ieteikumi, lai nodrošinātu vadības un kontroles sistēmas efektīvu darbību turpmāk. Kopā RI veikto sistēmu auditu rezultātā tika izteikti 36 ieteikumi (saskaņoti trūkumu novēršanas plāni). 7 ieteikumus par interešu konflikta risku mazinošo kontroles pasākumu pilnveidošanu normatīvajos aktos pēc būtības atbalstīja FM Juridiskais departaments un tika panākta vienošanās par turpmāku rīcību, bet VI nesaskaņoja būt par atbildīgo, kā arī sekot līdzi ieteikumu ieviešanai, jo tie skar grozījumus normatīvajos aktos arī ārpus ES fondu VKS. Šajā tabulā nav uzrādīti ieteikumi, kuri ir ieviesti audita laikā vai ziņojuma projekta saskaņošanas laikā.

4.tabula

RI izteiktie ieteikumi (uz 04.02.2022)

	Ieteikumu prioritāte			Kopā
	Augsta	Vidēja	Zema	
Izteiktie ieteikumi, no tiem:	5	24	14	43
Ieviesti	1	-	-	1
Termiņi nav iestājušies	4	20	11	35
Nav ieviests / termiņš pagarināts	-	-	-	-
Nav saskaņots ar VI	-	4	3	7

Neieviestie ieteikumi ir saistīti ar risku vadības, finanšu instrumentu un interešu konflikta risku kontroles sistēmas pilnveidošanu ES fondu projektos.

Neviens no šiem ieteikumiem netiek izteikts par trūkumiem, kuri varētu tikt uzskatīti par sistēmiskiem, un tiem nav konstatēta finansiālā ietekme uz šī pārskata perioda izdevumiem, izņemot vienam konstatētajam trūkumam (par FI administrēšanas interpretācijas neskaidrību) RI ieskatā ir potenciāla finanšu ietekme uz ERAF pārskata periodā ziņotajiem apgūtajiem izdevumiem. Dalībvalsts ir nosūtījusi jautājumu EK DG COMP (izmantojot e-State-Aid Wiki) un līdz brīdim, kamēr tiks saņemta atbilde, ir veikts FI apgūtās summas samazinājums.

Nemot vērā, ka darbību revīzijās konstatētais kļūdas līmenis pārsniedz pieļaujamo būtiskumu 2%, RI padziļināti vērtēja kļūdu rašanās iemeslus. Lielākās kļūdas – katra pa vienai, radušās valsts atbalsta noteikumu neievērošanas, interešu konflikta iepirkumā un papildus darbu nepamatotas saskaņošanas dēļ. Minētās jomas RI jau iepriekš identificēja kā riskantas un ir veikusi specifiskus tematiskos auditus, kā arī jau izteikusi ieteikumus, kuri uz šī ziņojuma sagatavošanas brīdi ir jau ieviesti vai ir ieviešanas procesā, attiecīgi sistēmas uzlabojumi ir sagaidāmi nākamajos audita periodos.

Nemot vērā, ka ir viena darbības programma, kura aptver visus fondus (ESF, JNĪ, ERAF, ĶF), RI apstiprina, ka izdarītie secinājumi attiecas uz visiem fondiem, ieskaitot arī CRII un CRII plus.

4.5. Informācija par iepriekšējo grāmatvedības gadu sistēmas revīziju ieteikumu pēckontroli

2020.gadā bija veikti 3 sistēmas auditi:

- Neatbilstību vadības un pārvaldības sistēmu audits (Nr.SA/ESIF/2020/01, izteikti 7 ieteikumi);
- Horizontālo jomu kontroļu ieteikumu pēcpārbaudes audits (Nr.SA/ESIF/2020/03, izteikts 1 ieteikums);
- Maksājumu pieteikumu un kontu slēguma sagatavošanas audits (Nr.SA/ESIF/2020/05, izteikti 2 ieteikumi).

2020.gada sistēmas auditu ieteikumi ir ieviesti. Šo ieteikumu ieviešanas efektivitāti praksē RI uzraudzīs turpmākajos RI ieteikumu ieviešanas pēcpārbaudes audits un darbību revīzijās.

2016.- 2019.gadā veiktajos sistēmas audits pamatā visi ieteikumi ir ieviesti vai izteikti jauni ieteikumi, izņemot:

- atsevišķi ieteikumi valsts atbalsta jomā vēl nav ieviesti, jo tie ir adresēti turpmākajiem atbalsta pasākumiem, kas tiks ieviesti nākošajā ES fondu plānošanas periodā, vai to ieviešana aizņem ilgāku laiku nekā tika paredzēts trūkuma novēršanas plānā. Skatīt arī *4.6.2.sadaļu*;
- ieteikumi, kuri attiecas uz nākamo plānošanas periodu, kas tiek analizēti, izstrādājot 2021.-2027.gada plānošanas perioda vadības un kontroles sistēmu.

Ieteikuma ieviešana SAM 1.2.1.1 pasākumā “Atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādei kompetences centru ietvaros”:

Attiecībā uz iepriekšējos GKZ ziņoto sistēmisko trūkumu par ERAF SAM pasākumu 1.2.1.1. “Atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādei kompetences centru ietvaros” (skatīt *GKZ 2020 4.5.sadaļu*), pamatojoties uz DG REGIO 2018.gada 13.decembra vēstulē Nr.Ares(2018)6418837 izteikto pieprasījumu, RI veica iepriekš saskaņoto procedūru atbilstoši Starptautisko Radniecīgo pakalpojumu standartam Nr.4400 un 2019.gada 3.decembrī tika apstiprināts un, izmantojot informācijas sistēmu SFC2014, EK iesniegts Ziņojums par konstatētajiem faktiem. 2020.gada 16.novembrī ir saņemta DG REGIO vēstule Nr.Ares (2020)6794749, kurā pausts EK dienestu uzskats, ka SAM 1.2.1.1.pasākuma 2.kārtas 101 pētniecības projekta, kurus ietekmējuši atklātie trūkumi, kopējiem attiecināmajiem izdevumiem piemērojama vienotas 10% likmes finanšu korekcija.

VI 2021.gada 1.februārī ir sagatavojusi un EK nosūtījusi atbildes vēstuli ar argumentiem un skaidrojumiem attiecībā uz EK vēstulē uzskaitītajiem trūkumiem un aicinot EK nepiemērot finanšu korekciju.

EK no 2021.gada 29.novembra līdz 7.decembrim veica tematisko auditu Nr.DAC514LV1050, lai gūtu pietiekamu pārliecību par pamatprasību Nr.2, Nr.4 un Nr.5 darbības efektivitāti. Audita apjoms tika aprobežots ar pārbaudēm attiecībā uz pētījumu projektu atlasī, veicot pārbaudes uz vietas trīs kompetences centros. Līdz 2022.gada 21.februārim Ziņojuma projekts par veikto auditu no EK nav saņemts.

Visi SAM 1.2.1.1. pasākuma “Atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādei kompetences centru ietvaros” 2.atlases kārtas projektu izdevumi līdz šim brīdim vēl joprojām ir ieturēti uz laiku, līdz tiks saņemts EK tematiskā audita rezultāts. Savukārt, 4.atlases kārtas projektu izdevumi ir deklarēti, tā kā līdz oficiālās informācijas saņemšanai no Eiropas Komisijas nav pamata veikt Kompetences centru projektu izdevumu ieturēšanu no ERAF pārskata.

4.6. Apraksts attiecībā uz sistēmas revīziju laikā atklātajiem ar finanšu instrumentu pārvaldību saistītajiem konkrētajiem trūkumiem vai cita veida izdevumiem, uz kuriem attiecas īpaši noteikumi (piemēram, valsts atbalsts, projekti, kas rada ienākumus, vienkāršoti izmaksu risinājumi), un vadošās iestādes veikto pēckontroli šādu trūkumu novēršanai (ja piemērojams)

4.6.1. Finanšu instrumenti

2021.gadā RI veica sistēmas auditu un vienu darbību revīziju finanšu instrumentu ietvaros, skatīt *4.3.2. un 8.4.sadaļu*.

4.6.2. Valsts atbalsts

Pārskata periodā RI turpināja veikt 2019.gada tematiskā sistēmas audita par valsts atbalsta jomu ieteikumu ieviešanas uzraudzību. Secināts, ka tika ieviesta lielākā daļa no valsts atbalsta sistēmas audita ieteikumiem. Galvenie uzlabojumi, kas tika veikti sistēmā:

1. Veikti grozījumi Komercedarbības atbalsta kontroles likumā;
2. Būtiski uzlabota Finanšu ministrijas mājas lapas sadaļa par valsts atbalstu, tā padarīta lietotājam ērtāka un izmantota intuitīva pieeja informācijas atspoguļošanā (<https://www.fm.gov.lv/lv/komercedarbibas-atbalsta-kontrole>). Papildus satur arī informāciju par to, kādā veidā atbalsta sniedzēju personāls var pieprasīt un saņemt lietotāja tiesības eState aid WIKI sistēmā (<https://www.fm.gov.lv/lv/par-lietotaju-tiesibam-estate-aid-wiki-sistema>);
3. Uzlabotas VI procedūras valsts atbalsta jomā (t.sk. deleģētas funkcijas kontrolē);
4. Izstrādāts horizontāls vērtēšanas kritērijs un metodika stimulējošas ietekmes vērtēšanai (iepriekš kritērijs nebija horizontāls visām atbalsta jomām, kā rezultātā kritērija piemērošanas metodikas saturēja atšķirības un bija dažādas detalizācijas līmeņa, kas varēja paaugstināt potenciālu kļūdu rašanos);
5. Būtiski uzlaboti 2012/21/ES⁵ regulējuma kontroles mehānismi un skaidrojošā informācija.
6. Uzlabotas atbalsta pasākumu izskatīšanas procedūras, kas satur detalizētāku valsts atbalsta regulējuma uzraudzības pienākumu sadali starp iesaistītajam pusēm.

Daudziem ieteikumiem vēl nav iestājies ieteikumu ieviešanas termiņš, jo tie ir adresēti turpmākajiem atbalsta pasākumiem, kas tiks ieviesti nākošajā ES fondu plānošanas periodā. Attiecībā uz esošo plānošanas periodu svarīgākais no pilnībā neieviestajiem ieteikumiem ir ieteikums par horizontālas metodikas nepieciešamību papildinošās saimnieciskās darbības kontrolei. Vadošā iestāde ir informējusi atbildīgās iestādes par nepieciešamību izstrādāt šādas metodikas, tomēr progress metodiku izstrādē pagaidām ir vērtējams kā nepietiekams.

4.6.3. Ieņēmumus gūstošie projekti

2019.gadā RI veica sistēmas auditu par ieņēmumus gūstošo projektu uzraudzībā 2014.-2020.gada plānošanas periodā izveidoto sistēmu. Audita rezultātā izteiktais ieteikums ir ieviests.

Tāpat audita ziņojumā tika vērsta uzmanība uz nepieciešamību CFLA turpināt intensīvas apmācības par komplekso jautājumu, kas ietver gan ieņēmumu gūšanas, gan valsts atbalsta, gan dubultā finansējuma pārbaūžu aspektus projektu uzraudzības un, jo īpaši, pieaugot pabeigto projektu skaitam, pēcuuzraudzības posmos. CFLA 2020.gada 1.aprīlī ir veikusi reorganizāciju un izveidojusi atsevišķu Valsts atbalsta nodaļu.

---

⁵ 2012/21/ES: Komisijas Lēmums (2011. gada 20. decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 106. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (izziņots ar dokumenta numuru C(2011) 9380) Dokuments attiecas uz EEZ

Minētās nodaļas darba galvenais mērķis ir veidot kompetences centru aģentūras kā vienīgās SI ietvaros, lai uzlabotu informācijas apriti, iegūtu un koncentrētu zināšanas, veidotu vienotu izpratni, veiktu padziļinātas iekšējās un ārējās apmācības un institucionālās kapacitātes stiprināšanas pasākumus. Viena no nodaļas funkcijām ir nodrošināt izmaksu un ieguvumu analīzes izvērtēšanu gan projektu atlasēs, gan pie līgumu grozījumiem, gan projektu noslēgumā un pēcuzaudzības posmā. Veiktie izvērtējumi tiek iekļauti citu CFLA struktūrvienību atzinumos, piemēram, par projekta iesnieguma vai maksājuma pieprasījuma apstiprināšanu.

Ieņēmumus gūstošo projektu uzraudzībā RI nav identificējusi būtiskus riskus.

4.6.4. Vienkāršotās izmaksas

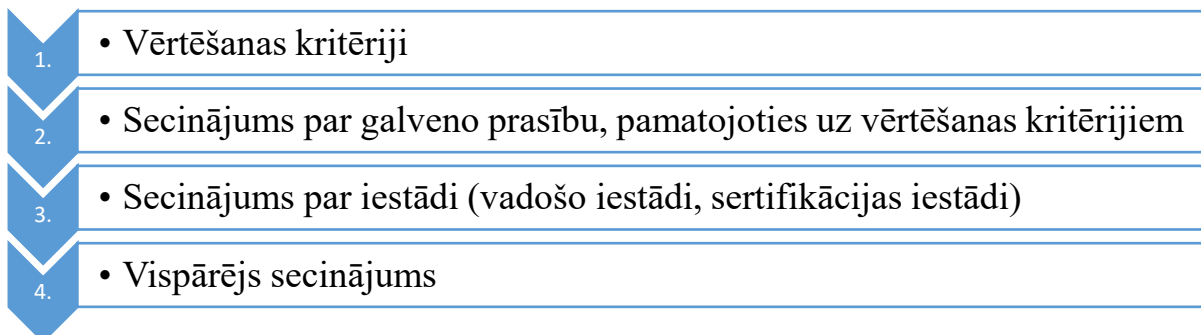
Šī GKZ pārskata periodā būtiski trūkumi attiecībā uz ESF un ERAF vienkāršotajām izmaksām nav konstatēti, izņemot konstatēti atsevišķi trūkumi vienkāršoto izmaksu metodikas izstrādē un piemērošanā (skatīt 5.7.sadaļu). Tāpat RI turpmākai uzraudzības efektīvizēšanai un finansējuma saņēmēju administratīvā sloga mazināšanai ir aicinājusi attiecīgās iestādes gadījumos, kad projekta ietvaros ir paredzētas daudz dažādas vienas vienības standarta izmaksu likmes sadalījumā pa izmaksu veidiem, mainīt dizainu/pieeju, fokusējot vienkāršotās izmaksas piemērošanu uz projektā sasniedzamo rādītāju (piemēram, vienam apmācāmajam, vienam pētījuma pieteikumam).

Kopš 2018.gada RI piedalās ESF Tematiskajā vienkāršošanas darba grupā un, sākot ar 2020.gada oktobri, arī ERAF vienkāršošanas darba grupā.

2021.gadā RI ir veikusi divus *ex-ante* izvērtējumus VI izstrādātajām horizontālajām vienkāršoto izmaksu metodikām, vienu *ex-ante* izvērtējumu veikusi un divus uzsākusi AI izstrādātajiem un VI saskaņotiem vienkāršoto izmaksu metodiku projektiem. Izvērtējumi veikti kā iepriekš saskaņoto procedūru uzdevumi, izmantojot Starptautisko Radniecīgo pakalpojumu standartu Nr.4400. Saskaņotās procedūras RI veiktas tikai un vienīgi ar nolūku palīdzēt VI novērtēt, vai vienkāršoto izmaksu metodikas, tai skaitā aprēķini, atbilst ES likumdošanas prasībām, proti: vai vienkāršoto izmaksu metodikās izmantotie aprēķini ir taisnīgi, godīgi un pārbaudāmi. Katra izvērtējuma rezultātā tiek sagatavots un VI nosūtīts ziņojums par konstatētajiem faktiem, kā arī attiecīgajai AI, kas ir metodikas autors.

4.7. Pēc sistēmas revīzijas iegūtais garantētais ticamības līmenis (zems/vidējs/augsts) un pamatojums

Garantētā ticamības līmeņa novērtējums ir veikts četros posmos atbilstoši EK vadlīnijām Vadības un kontroles sistēmas novērtēšanai.

2.attēls Garantētā ticamības līmeņa novērtējuma posmi

Vispirms RI novērtēja kritērijus vienā no 4 kategorijām, tad noteica pamatprasības novērtējumu, piemērojot principu, ka katras pamatprasības vērtējums nedrīkst būt augstāks kā zemākais vērtēšanas kritērija novērtējums. Šajā revīzijas periodā kritēriju un pamatprasību novērtējums ir veikts, pamatojoties uz:

- 2021.gada laikā veiktajiem sistēmu auditiem un ieteikumu ieviešanas progresu;
- uz 2019. un 2020.gada audita rezultātiem attiecībā uz to kritēriju novērtējumu, kuri netika novērtēti 2021.gada laikā veiktajos sistēmu auditos.

Tālāk tika izdarīts secinājums par iestādi. Šajā posmā tiek apkopoti sistēmu auditu rezultātā iegūtie novērtējumi katrā institūcijas grupā, ievērojot šādus pamatprincipus:

- Kopējais novērtējums par izveidoto vadības un kontroles sistēmu veidojas no visu institūciju novērtējuma, kas nav augstāks kā zemākais novērtējums institūciju grupā.
- Var tikt noteikts izņēmums, ja zemākais novērtējums skar nebūtisku kritēriju, kurš neietekmē sistēmu kopumā. VI kopējais novērtējums parasti nav augstāks par zemāko novērtējumu deleģēto funkciju izpildītājinstitūcijā (AI un SI).

4.attēls Institūciju novērtējums

Pēc tam RI izdarīja vispārējo secinājumu par programmas VKS, identificējot risku mazošos faktoros un kompensējošus kontroles mehānismus, kas varētu pastāvēt vienā iestādē, kura efektīvi samazina risku kopējā vadības un kontroles sistēmā, kā arī noteica atlikušo risku attiecībā uz darījumu pareizību, un beigās formulēja vispārēju secinājumu par sistēmas atbilstību pamatprasībām.

5.tabula

Vispārējais secinājums par programmas VKS

Dalībvalsts iestāde	Iestādes vērtējums (1.-4.kategorija)	Risku mazinoši faktori/ kompensējoši kontroles mehānismi, kas tieši ietekmē sistēmas līmenī veikto novērtējumu	Atlikušais risks attiecībā uz pareizību	Vispārējs secinājums par sistēmu (1.-4.kategorija)
Vadošā iestāde	2	Turpinās vadības un kontroles sistēmas pilnveidošana, tai skaitā turpinās nopietns darbs pie riska vadības un turpinās komunikācija ar EK, lai pareizi interpretētu EK prasības un mazinātu to kļūdainas piemērošanas riskus, kā arī tiek efektīvizētas vizītes uz vietas, un pārskatīti attālināto pārbaūžu apjomi tādā mērā, lai saglabātu pārbaūžu apjomus to iepriekšējā līmenī.	Vidējs	2
Sadarbības iestāde	2			
Atbildīgās iestādes	2			
Sertifikācijas iestāde	1			

Sistēmai ir sniegts 2.kategorijas novērtējums, kas nozīmē, ka ir **vidēja** ticamības pakāpe saistībā ar sistēmas spēju nodrošināt izdevumu likumību un pareizību.

Ņemot vērā, ka ir viena darbības programma, kura aptver visus fondus (ESF, JNĪ, ERAF, KF, ieskaitot CRII un CRII plus), un sistēmu auditu rezultāti attiecas uz visiem fondiem, tad par visiem fondiem ir iegūta vienāda ticamības pakāpe – **vidēja**.

5. DARBĪBU REVĪZIJAS

5.1. Norāde par iestādēm (tostarp revīzijas iestādēm), kuras veica darbību revīzijas (kā paredzēts Regulas (ES) Nr.1303/2013 127.panta 1.punktā un Regulas (ES) Nr.480/2014 27.pantā)

Revīzijas periodā visas darbību revīzijas veica RI, kuras funkcijas pilda Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu revīzijas departaments (detalizētu informāciju skatīt *1.1.sadaļā*).

5.2. Izmantotās atlasē metodoloģijas apraksts un informācija par to, vai metodoloģija atbilst revīzijas stratēģijai

Atsauces periodā EK tika deklarēti izdevumi darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” ietvaros, kas attiecīgi veido arī izlases kopu. Izlasē ir pārstāvēta visa kopa, no kuras izlase veidota, un tā ļauj RI sagatavot derīgu revīzijas atzinumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr.1303/2013 127.panta 5.punkta a) apakšpunktu. Minētā kopa aptver izdevumus, kuri radušies darbības programmai ar vienotu pārvaldības un kontroles sistēmu.

Saskaņā ar informāciju, kas iegūta no KP VIS un saņemta no SEI⁶, kā arī ir pieejama SFC2014 sistēmā, EK periodā no 01.07.2020. līdz 30.06.2021.⁷ kopumā tika deklarēti izdevumi **871 085 391,55 EUR** apmērā. Iegūtajiem datiem tika veikta datu analīze un kvalitātes pārbaude, kā rezultātā tika noteikts izlases kopas lielums – 1 748 projekti. No kopas tika nošķirtas negatīvās atlasē vienības (-)2 568 316,14 EUR apmērā, kas tika pārbaudītas atsevišķā auditā – skatīt *5.5.sadaļu*. Izlases kopas vērtība ir **873 653 707,69 EUR**, tai skaitā 30 060 267,37 EUR⁸ ieguldījumi finanšu instrumentos (detalizētu informāciju skatīt *8.4.sadaļā*).

Atbilstoši EK vadlīniju par izlases atlasē metodēm⁹ 6.3.4.sadaļai izdevumu izlases lieluma noteikšanai tika izmantota statistiskā izlases veidošanas metode – divu periodu *MUS standard stratified*, kas ļauj sadalīt revīzijas apjomu divos periodos.

Ņemot vērā, ka EK iesniegtajos maksājuma pieteikumos ir iekļauti ieguldījumi finanšu instrumentos¹⁰, saskaņā ar Regulas (ES) Nr.480/2014 28.panta 10.punktā noteikto piemērota stratifikācija, nodalot finanšu ieguldījumus finanšu instrumentos atsevišķā apakškopā (stratā). Izlases kopā identificētie izdevumi, kas saistīti ar Covid-19 pandēmijas seku mazināšanas mērķiem (CRII un CRII plus), netika nodalīti atsevišķā apakškopā (stratā), jo atbilstoši RI rīcībā esošajai informācijai, deklarēto izdevumu summa nav būtiska, finansējums tika lietots īstenošanā jau esošu projektu ietvaros, kā arī izdevumi nav pakļauti atšķirīgiem noteikumiem un atvieglotiem kontroles nosacījumiem.

Atbilstoši Covid-19 ietekmes sistēmas audita ietvaros identificētajam dubultā finansējuma riskam RI norādīja CFLA, ka labas finanšu pārvaldības principi paredz izsekojamu papildus piešķirtā finansējuma uzskaiti, ko CFLA sadarībā ar VI ir apsvērusi ieviest. REACT-EU finansējuma uzraudzība tiks nodrošināta KP VIS, iestrādājot funkcionalitātes nodalīšanas un uzskaites laukus, katram projektam norādīt finansējuma sadalījumu. Savukārt, CRII un CRII plus finansējuma ietvaros tika panākta vienošanās starp VI un SI, ka finansējuma

⁶ Informācija no SEI saņemta 30.12.2020. un 26.03.2021.

⁷ 7.grāmatvedības gada (periods no 01.07.2020. līdz 30.06.2021.) pēdējais maksājuma pieteikums EK iesniegts 19.03.2021.

⁸ I periodā – veikts trešais ieguldījums (*tranche*) finanšu instrumentos projekta Nr.3.0.0.0/16/FI/001 ietvaros, I un II periodā – deklarēts piesaistītais privātais līdzfinansējums projekta Nr.4.2.1.1/16/FI/001 ietvaros.

⁹ “Guidance on Sampling methods for audit authorities” EGESIF_16-0014-01 (20.01.2017.)

¹⁰ I periodā – veikts trešais ieguldījums (*tranche*) finanšu instrumentos projekta Nr.3.0.0.0/16/FI/001 ietvaros, I un II periodā – deklarēts piesaistītais privātais līdzfinansējums projekta Nr.4.2.1.1/16/FI/001 ietvaros.

sadalījuma uzraudzība tiks veikta ārpus KP VIS opcijām atbilstoši katrā projektā paredzēto aktivitāšu specifikai. Ņemot vērā, ka vadības un kontroles sistēma šo CRII, CRII plus atbalsta mehānismu ietvaros nav mainīta, to piešķiršana notiek atbilstoši MK noteikumos veiktajiem grozījumiem un projekta iesnieguma līgumu grozījumiem, RI izdevumu uzskaites un uzraudzības funkcionalitāti vērtēs nākamajos auditos.

Atlase tika veikta, izmantojot ACL programmu. Detalizēts kopas apraksts un pielietotā metodoloģija aprakstīta 5.3.sadaļā.

Lai efektīvizētu revīzijas darbu, kopa tika sadalīta divās apakškopās/periodos, 2021.gadā veicot divas regulārās darbību revīzijas EK deklarētajiem izdevumiem 873 653 707,69 EUR apmērā:

- **I periods:** par laika posmā 01.07.2020. līdz 31.12.2020. EK deklarētajiem izdevumiem 666 309 840,60 EUR apmērā, revīzija Nr.DR/ESIF/2021/3 uzsākta 28.01.2021.;
- **II periods:** par laika posmā no 01.01.2021. līdz 30.06.2021. EK deklarētajiem izdevumiem 207 343 867,09 EUR apmērā, revīzija Nr.DR/ESIF/2021/14 uzsākta 09.08.2021.

Revīzijas rezultāti apkopoti un 15.12.2021. iesniegti SEI Pārskata precizēšanai un VI – Gada kopsavilkuma sagatavošanai.

Izlases veidošanas metodoloģija atbilst RI 06.01.2021. apstiprinātajai Revīzijas stratēģijai.

5.3. Norāde par statistiskajā atlasē izmantotajiem kritērijiem un skaidrojums par to pamatā esošajiem aprēķiniem un izmantotajiem profesionālajiem slēdzieniem. Izlases raksturlielumi ietver: būtiskuma līmeni, uzticamības līmeni, atlases vienību, prognozējamo kļūdu īpatsvaru, atlases intervālu, kopas vērtību, kopas lielumu, atlases lielumu, informācija par sadalījumu (ja attiecas). Saistītos aprēķinus par atlases izvēli un kopējo kļūdu īpatsvaru (kā noteikts Regulas (ES) Nr.480/2014 28.panta 14.punktā) apraksta 10.3.punktā tādā veidā, lai būtu iespējams saprast veiktās pamata darbības atbilstoši izmantotajai konkrētajai atlases metodei

Audita periodā ir izmantota statistiskā izlases veidošanas metode – divu periodu *MUS standart stratified*, kuras kritēriji ir detalizēti aprakstīti šajā sadaļā, savukārt veiktie aprēķini sniegti 10.3.pielikumā.

Pirms I perioda atlases veikšanas, ņemot vērā VI 06.01.2021. sniegtās prognozes II periodam, tika noteikts atlasāmo vienību skaits abos periodos:

Minimālais atlasāmo vienību skaits (n)	30
Izlases lielums – I periods	21
Izlases lielums – II periods	9

Izlases izveidei tika izmantoti sekojoši parametri (plānošanas stadijā):

6.tabula

Izlases parametri

Parametrs	Vērtība
Pirmais periods 01.07.2020. – 31.12.2020.	
Sistēmas pārlicības līmenis (SP)	Vidējs
Ticamības līmenis	70%
Būtiskuma līmenis	2%
Sertificēto izdevumu kopējā summa (BV) (EUR)	666 309 840,60 t.sk. 1.strata: 636 858 967,22 2.strata (FI): 29 450 873,38
Pieļaujamā kļūda (TE) (EUR)	19 331 549,95
Izlases pārlicības līmeņa koeficients (Z)	1,036
Standarta novirze (σ_r)	0,0289268334484016
Nejaušais skaitlis (=rand())	ACL izvēlēts
Paredzamais kļūdas līmenis (AE)	1,45%
Atlasāmo vienību skaits	21 (faktiski 22), t.sk. 1.strata: 20 2.strata (FI): 1 (faktiski 2 ¹¹)
Individuāli svarīgo vienību sliekšnis	1.strata: 31 842 948,36 2.strata (FI): 14 725 436,69
Individuāli svarīgo vienību apmērs	1.strata: 35 245 697,29 2.strata (FI): 29 450 873,38
Individuāli svarīgo vienību skaits	1.strata: 1 2.strata (FI): 2
Izlases intervāls	1.strata: 31 663 856,31 2.strata (FI): n/a
Nejauši atlasāmo vienību skaits	1.strata: 19 2.strata (FI): n/a
Otrais periods 01.01.2021. – 30.06.2021.	
Sistēmas pārlicības līmenis (SP)	Vidējs
Ticamības līmenis	70%
Būtiskuma līmenis	2%
Sertificēto izdevumu kopējā summa – <u>PROGNOZE</u> (BV) (EUR)* – <u>FAKTISKĀ</u> (BV) (EUR)*	300 267 657,13 207 343 867,09 1.strata: 206 734 473,10 2.strata (FI): 609 393,99
Pieļaujamā kļūda (TE) (EUR)**	17 473 074,15
Nejaušais skaitlis (=rand())	ACL izvēlēts
Paredzamais kļūdas līmenis (AE)	1,45%
Atlasāmo vienību skaits	9 (faktiski 10 ¹²), t.sk. 1.strata: 9 2.strata (FI): 1
Individuāli svarīgo vienību sliekšnis	1.strata: 22 970 497,01 2.strata (FI): 609 393,99
Individuāli svarīgo vienību apmērs	1.strata: n/a 2.strata (FI): 609 393,99
Individuāli svarīgo vienību skaits	1.strata: n/a 2.strata (FI): 1
Izlases intervāls	1.strata: 22 970 497,01

¹¹ Ievērojot nosacījumu – minimums 3 vienības no katras stratas, pārbaudei tiek atlasītas visas 2.stratā esošās vienības.

¹² Noapaļošanas (uz augšu) rezultātā, saskaitot kopējo atlasāmo vienību skaitu (1.strata + 2.strata) tiek iegūtas 10 vienības.

	2.strata (FI): n/a
Nejauši atlasāmo vienību skaits	1.strata: 9 2.starta (FI): n/a

*Atbilstoši VI sniegtajai prognozei. Summas prognoze ņemta vērā aprēķinot izlases lielumu. Pēc faktisko datu pieejamības summa tika precizēta.

**Pieļaujamā kļūda atkarīga no sertificēto izdevumu kopas. Tika precizēts atbilstoši reālajiem datiem.

Lai nodrošinātu atlasītā parauga reprezentativitāti, tika piemērots princips – katrā no fondiem ir jāpārbauda vismaz 5 vienības. Regulārās revīzijas ietvaros atlasītās vienības pilnībā nenodrošināja šī principa ievērošanu un papildus tika atlasīta 1 vienība ESF ietvaros.

Atlasīto vienību skaitu skatīt 7.tabulā.

I periods (revīzija Nr.DR/ESIF/2021/3):

- I periodā tika atlasītas 22 vienības (ESF/JNI – 3 vienības, ERAF – 14 vienības un KF – 5 vienības);

II periods (revīzija Nr.DR/ESIF/2021/14):

- II periodā pamata izlasē tika atlasītas 10 vienības (ESF/JNI – 1 vienība, ERAF – 8 vienības un KF – 1 vienības),
- Lai nodrošinātu atlasītā parauga reprezentativitāti, papildus tika atlasīta 1 vienība ESF ietvaros.

7.tabula

Revīzijai atlasītās vienības

Fonds	I periods	II periods		KOPĀ atlasītas vienības
	Pamata izlase	Pamata izlase	Papildu izlase	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
ESF/JNI	3	1	1	5
ERAF	14	8	-	22
<i>tai skaitā: finanšu instrumenti</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	-	<i>3</i>
KF	5	1	-	6
Kopā	22	10	1	33

Šajā periodā nav piemērojami nosacījumi attiecībā uz samērīgu kontroli, kas paredzēta Regulas (ES) Nr.1303/2013 148.panta 1.punktā, jo izlasē netika identificēti minētajā pantā definētie gadījumi.

Ņemot vērā, ka atsevišķas atlasītās izlases vienības (projekti) ietvēra lielu skaitu homogēnu (viendabīgu) rēķinu, RI piemēroja apakšizlasi. Apakšizlases veidošanai tika izmantota statistiskā izlases metode *MUS Standart vai MUS Standart stratified*. Apakšizlases veidošanai tika izmantoti tādi paši parametri, kādi tika izmantoti pamata izlases veidošanā. Apakšizlase piemērota kopā 13 projektiem: ESF – 5, ERAF – 7 un KF – 1 (*skatīt 10.4.pielikumā 5.kolonnā*).

Lai arī daļā no projektiem izmantota izdevumu pozīciju stratifikācija (sadalīšana un/vai grupēšana pa izdevumu veidiem vai pozīcijām), tomēr pamatkritēriji – tādi kā pārlicības līmenis, faktors z (standartizētā izkliedes normas vērtība (*Values for the standardized normal distribution*)), sagaidāmais kļūdas lielums un standartnovirze visos gadījumos izmantoti vieni un tie paši.

5.4. Komisijai deklarēto grāmatvedības gada izdevumu (euro) saskaņošana ar kopu, no kuras tika iegūta nejaušā atlase (10.2.punkta tabulas “A” sleja). Saskaņojamie posteņi ietver negatīvas izlases vienības, ja attiecībā uz grāmatvedības gadu ir veiktas finanšu korekcijas

Atsauces periodā EK tika deklarēti izdevumi darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” ietvaros, kas attiecīgi veido arī izlases kopu un ir atspoguļoti 10.2.pielikuma tabulas “A” kolonnā.

Saskaņā ar informāciju, kas iegūta no KP VIS un saņemta SEI¹³, kā arī ir pieejama SFC2014 sistēmā, EK periodā no 01.07.2020. līdz 30.06.2021.¹⁴ kopumā tika deklarēti izdevumi **871 085 391,55 EUR** apmērā. Saņemtajiem datiem tika veikta datu analīze un kvalitātes pārbaude. Pārbaude tika veikta, salīdzinot datus starp KP VIS pieejamajiem datiem, SEI iesniegto informāciju (dati, kas uzskaitīti Valsts kases grāmatvedības uzskaites sistēmā) un datiem, kas pieejami SFC2014 – EK iesniegto informāciju.

8.tabula

Datu analīzes veikšana

Kritērijs	Vērtība EUR
Kopā deklarēts EK (SFC2014, SEI),	871 085 391,55
<i>tai skaitā: finanšu instrumenti</i>	30 060 267,37
Deklarētās negatīvās summas – neatbilstības	(-)2 568 316,14
Izlases kopas vērtība,	873 653 707,69
<i>tai skaitā: finanšu instrumenti</i>	30 060 267,37
Pārbaude pret KP VIS un SFC2014 datiem (atšķirība)	0,00

Kopa sastāv no 1 748 projektiem ar izlases kopas vērtību **873 653 707,69 EUR**, tai skaitā ieguldījumi finanšu instrumentos EUR 30 060 267,37 (detalizētāk skatīt *11.tabulu* un *10.3.pielikumu*).

Izvērtējot izlases kopu, secināts, ka ir pārbaudīti 1,89% no kopējā projektu skaita. Savukārt, analizējot atlasīto vienību reprezentativitāti (skatīt *9.tabulu*), ir secināms, ka katra fonda ietvaros ir pārbaudīti vismaz 5 projekti, līdz ar to veiktā atlase ļauj RI sagatavot derīgu revīzijas atzinumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr.1303/2013 127.panta 5.punkta a) apakšpunktu.

9.tabula

RI pārbaudīto vienību reprezentativitāte

Fonds	Projektu, kuru ietvaros grāmatvedības gadā ir deklarēti izdevumi, skaits	RI pārbaudītie projekti	Pārbaudīto projektu %
ESF/JNI	427	5	1,17%
ERAF,	1 148	22	1,92%
<i>tai skaitā: finanšu instrumenti</i>	3	3	100%
KF	173	6	3,47%
KOPĀ	1 748	33	1,89%

5.5. Ja ir negatīvas izlases vienības, jānorāda apstiprinājums, ka tās tiek uzskatītas par atsevišķu kopu saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr.480/2014 28.panta 7.punktu. Šo vienību revīziju galveno rezultātu analīze, proti, pārbaudot, vai (dalībvalsts vai Komisijas) lēmums par finanšu korekciju piemērošanu pārskatos ir reģistrēts kā atsauktā vai atgūtā summa

EK iesniegtajos maksājuma pieteikumos ir iekļautas negatīvās summas (-)2 568 316,14 EUR apmērā, kas atbilstoši EK vadlīnijām, tika nošķirtas no kopējās EK deklarēto izdevumu kopas un pārbaudītas sistēmas audita ietvaros (*4.3.5.sadaļa*).

Nemot vērā salīdzinoši lielo negatīvo summu (neatbilstību) skaitu, audita ietvaros tika veikta nejaušā izlase, kopā pārbaudot 33 vienības (neatbilstības). Pārbaudes rezultātā tika secināts, ka visas negatīvās summas ir pamatotas ar CFLA pieņemtiem lēmumiem un pareizi

¹³ Informācija no SEI saņemta 30.12.2020. un 26.03.2021.

¹⁴ 7.grāmatvedības gada (periods no 01.07.2020. līdz 30.06.2021.) pēdējais maksājuma pieteikums EK iesniegts 19.03.2021. (pēdējais, kas iesniegts EK 02.07.2021, ir ar tādu pašu vērtību)

atspoguļotas 7.grāmatvedības gada pārskatos – katra fonda kontu slēguma 2.papildinājumā (skatīt 10.tabulu).

10.tabula

EK iesniegtajos maksājuma pieteikumos iekļautās negatīvās vienības

Fonds	Neatbilstību lēmumu skaits	Summa, kas atskaitīta no EK iesniegtajiem maksājuma pieteikumiem	Summa, kas uzskaitīta kontu slēgumu 2.papildinājumā	Starpība
1	2	3	4	5
ESF (t.sk. JNI)	17	-107 575,52	-99 471,10	-8 104,42
ERAF	67	-1 506 420,58	-532 517,46	-973 903,12
KF	21	-954 320,04	-216 619,06	-737 700,98
Kopā	105	-2 568 316,14	-848 607,62	-1 719 708,52

Tabulas 5.ailē atspoguļotā starpība skaidrojama ar:

- neatbilstoši veiktie izdevumi ir atsaukti viena maksājumu pieteikuma ietvaros (ieturējums attiecas uz izdevumiem, kas deklarēti tekošā maksājuma pieteikumā) vai arī izdevumi, attiecībā uz kuriem ir pieņemts lēmums par neatbilstību, tika ieturēti kā pagaidu ieturējums no kontu slēguma vai preventīvi netika deklarēti kārtējos maksājuma pieteikumos;
- atsauktie vai atmaksātie izdevumi neklasificējās kā neatbilstība, piemēram, ir pārtraukta projekta īstenošana vai finansējuma saņēmējs ir atsaucis daļu izdevumu.

5.6. Nestatistiskās atlases izmantošanas gadījumā jānorāda šādas metodes izmantošanas iemesli atbilstoši Regulas (ES) Nr.1303/2013 127.panta 1.punktam, šādā veidā revidēto darbību/izdevumu procentuālā daļa, izlases (un attiecīgi tās reprezentativitātes) nejaušības un pietiekama izlases lieluma nodrošināšanai veiktie pasākumi, lai revīzijas iestāde varētu sagatavot derīgu revīzijas atzinumu. Prognozējamo kļūdu īpatsvaru aprēķina arī nestatistiskās atlases gadījumā

Nav attiecināms.

5.7. Darbības revīziju galveno rezultātu analīze, kurā izklāsta revidēto izlases vienumu skaitu, attiecīgo summu un kļūdu tipus (1) atbilstoši darbībai, konstatēto kļūdu būtību (2), kļūdu īpatsvaru un būtiskākos attiecīgos trūkumu un nepilnības (3), kļūdu īpatsvara augšējo robežu (attiecīgā gadījumā), cēloņus un ierosinātos korektīvos pasākumus (tostarp pasākumus ar mērķi izvairīties no šīm kļūdām nākamajos maksājumu pieteikumos) un ietekme uz revīzijas atzinumu. Ja nepieciešams, sniegt sīkākus paskaidrojumus par datiem, kas norādīti 10.2. un 10.3.punktā, jo īpaši attiecībā uz kopējo kļūdu īpatsvaru

Pārbaudei tika atlasīti un faktiski pārbaudīti **99 599 677,92 EUR** 33 projektu ietvaros, tai skaitā finanšu instrumentu projekti. Darbību revīzijā atlasīto finanšu instrumentu projektu pārbaudes rezultātu analīze nav iekļauta šajā sadaļā, jo ir detalizēti aprakstīta 8.4.sadaļā. Revīziju rezultāti apkopoti 11.tabulā. Kopumā konstatēti 17 trūkumi ar finansiālu ietekmi. Visi konstatētie faktiskie neatbilstoši veiktie izdevumi **3 673 981,50 EUR** apmērā tika ņemti vērā, aprēķinot kopējo kļūdas īpatsvaru.

Kā minēts 5.3.sadaļā, atsevišķiem projektiem tika veikta apakšizlase, izmantojot statistisko atlases metodi *MUS Standard* vai *MUS Standard stratified*. Revīziju ietvaros konstatētās kļūdas attiecīgajos projektos sākotnēji tika ekstrapolētas projekta (stratas) līmenī un tad jau ekstrapolētā kļūda tika ņemta vērā kopējā kļūdas īpatsvara aprēķināšanai, izņemot gadījumus, kad kļūda konstatēta individuāli nozīmīgajās vienībās.

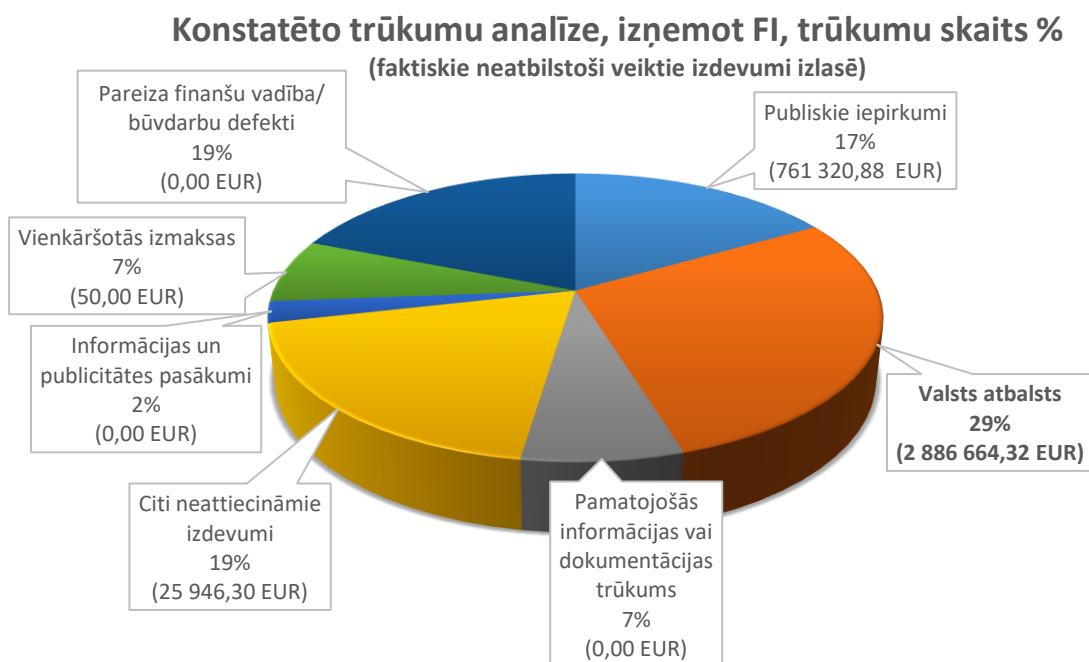
Darbību revīziju rezultāti

Fonds	Atlases kopa		Izlase		Faktiski pārbaudītie izdevumi ¹⁵ , EUR	Neatbilstoši veiktie izdevumi izlasē ekstrapolētajā vērtībā EUR ¹⁶
	Summa, EUR	vienību skaits	Summa, EUR	vienību skaits		
ESF/JNI	117 599 792,14	427	26 647 813,48	5	454 361,76	2 824,96
ERAF	540 159 505,95	1 148	54 706 739,17	22	50 965 211,12	3 671 966,92
<i>tai skaitā: FI</i>	<i>30 060 267,37</i>	<i>3</i>	<i>30 060 267,37</i>	<i>3</i>	<i>30 060 267,37</i>	<i>0,00</i>
KF	215 894 409,60	173	50 942 543,01	6	48 180 105,04	0,00
KOPĀ	873 653 707,69	1 748	132 297 095,66	33	99 599 677,92	3 674 791,88
	% no atlases kopas		15,14%	1,89%	11,40%	-

Izvērtējot neatbilstoši veikto izdevumu sadalījumu pa fondiem, konstatējams, ka visvairāk neatbilstību, salīdzinot ar kopējo neatbilstoši veikto izdevumu summu, atklāts ERAF finansējuma ietvaros – 99,92%.

Revīziju rezultātā kopumā tika konstatēti 42 trūkumi. Kļūdu analīzei tika izmantotas EK vadlīnijās¹⁷ noteiktās trūkumu kategorijas. Konstatēto trūkumu sadalījums pa to veidiem atspoguļoti 4.attēlā un detalizēti 12.tabulā. Kā jau minēts iepriekš, darbību revīzijā atlasīto finanšu instrumentu projektu rezultātu analīzi skatīt 8.4.sadaļā.

4.attēls

¹⁵ Ņemot vērā apakšizlasi.

¹⁶ Faktiski konstatētie neatbilstoši veiktie izdevumi 3 673 981,50 EUR.

¹⁷ EK 17.12.2018 aktualizētās vadlīnijas "Norādījumi dalībvalstīm par gada kontroles ziņojumu un revīzijas atzinumu, kas jāsaņem revīzijas iestādēm, un par revīzijas iestāžu atklāto kļūdu apstrādi nolūkā noteikt un ziņot par ticamu atlikušo kopējo kļūdu īpatsvaru"

Konstatēto trūkumu analīze, izņemot FI

Nr. p.k.	Kategorija	Nr. p.k.	Apakškategorija	Aizdomas par krāpšanu	Gold-plating	Gadījumu skaits		Faktiskie neatbilstoši veiktie izdevumi izlasē, EUR
						Nesistēmiski	Sistēmiski	
1	Publiskie iepirkumi - paziņojums par līgumu un iepirkuma dokumentācija	1.2.	Būvdarbu/ pakalpojumu/ piegādes līgumu mākslīga "sadališana"			3		3 113,13
	Publiskie iepirkumi - piedāvājumu izvērtēšana	1.14.	Atlases kritēriji (vai tehniskās specifikācijas) tika grozīti pēc piedāvājumu atvēršanas vai tie tika nepareizi piemēroti			1		30,40
		1.21.	Interesu konflikts, kas ietekmē iepirkuma procedūras iznākumu			1		450 094,01
	Publiskie iepirkumi - līguma izpilde	1.23.	Paziņojumā par līgumu izklāstīto līguma elementu vai konkursa specifikāciju izmaiņas			1		308 083,34
	Publiskais iepirkums -citi	1.24.	Citi			1		-
2	Valsts atbalsts	2.3.	Nepareizi piemērota atbalsta shēma			1	2	2 886 664,32
		2.4.	Pārraudzības prasības nav izpildītas			3		-
		2.11.	Cits valsts atbalsts			6		-
5	Pamatojošās informācijas vai dokumentācijas trūkums	5.2.	Revīzijas liecību trūkums vai nepilnība			3		-
8	Citi neattiecināmie izdevumi	8.8.	Dubulta finansēšana			1		1 893,52
		8.9.	Citi neattiecināmie izdevumi			7		24 052,78
11	Informācijas un publicitātes pasākumi	11.3.	Pastāvīgās plāksnes trūkums			1		-
12	Vienkāršotās izmaksas	12.1.	Nepareiza metodika (savlaicīga, taisnīga, pārbaudāma un vienlīdzīga)			2		-
		12.2.	Metodikas nepareiza piemērošana (standarta vai cita)		2	1		50,00
13	Pareiza finanšu vadība	13.1.	Pareizas finanšu pārvaldības principa neievērošana			8		-
KOPĀ				2	2	40	2	3 673 981,50

Visvairāk trūkumi tika konstatēti valsts atbalsta regulējuma piemērošanā un uzraudzībā.

Otrs lielākais trūkumu skaits tika klasificēts kategorijā "Citi neattiecināmie izdevumi", kas ietver tādus gadījumus, kā, piemēram, apmaksāti faktiski neveikti vai prasībām neatbilstoši būvniecības darbi, notikusi vienu un to pašu izdevumu dubultā finansēšana u.tml. Kā arī

konstatēti drošas finanšu vadības principu neievērošanas gadījumi – pamatā defekti veiktajos būvdarbos. Šai kategorijai nav raksturīga finanšu ietekme, jo defekti būvdarbos pārsvarā gadījumu operatīvi tiek novērsti RI noteiktajos termiņos.

Tāpat trūkumi tika konstatēti publisko iepirkumu jomā, piemēram, iepirkuma līgumu mākslīga sadalīšana, interešu konflikta situācija, būtiski iepirkuma līguma grozījumi utt. Šī kategorija arī saistās ar būtisku finanšu ietekmi, jo interešu konflikta gadījumā piemērojama 100% finanšu korekcija. Kā arī citi trūkumi – nepilnīgas revīzijas liecības, publicitātes prasību neievērošana, trūkumi vienkāršoto izmaksu metodikas izstrādē un piemērošanā.

No konstatētajiem 42 trūkumiem 17 trūkumi ir ar finanšu ietekmi. Savukārt 3 no šiem trūkumiem ir: sniegts atbalsts mērķorientētai infrastruktūrai, interešu konflikta situācija un būtiski iepirkuma līguma grozījumi, kas visi konstatēti ERAF ietvaros īstenotajos projektos un būtiski ietekmē kopējās kļūdas līmeņa (2,34%) aprēķinu. Revīzijas iestāde šo 3 būtisko trūkumu cēloņu analīzes rezultātā secina, ka **riska vadībā un kontroļu plānošanā ir veicami uzlabojumi, lai pietiekami efektīvi un laicīgi atklātu un novērstu pārkāpumus vai vismaz būtiski mazinātu identificētos riskus, jo īpaši turpmāk būtu jāmazina risks tādās valsts atbalsta shēmās kā Regulas (ES) Nr.651/2014 56.pants.**

Vienā gadījumā tika konstatēts iespējams interešu konflikts starp pašvaldības vadītāju un iepirkuma procedūras rezultātā uzvarējušo uzņēmumu, kura īpašnieki ir pašvaldības vadītāja radnieki. Ņemot vērā, ka atbilstoši nacionālajiem normatīvajiem aktiem un kompetento iestāžu (KNAB un IUB) pārbaudes rezultātiem interešu konflikta situācija nav konstatēta, jo pašvaldības vadītājs nepiedalījās iepirkuma komisijā un līgumu neslēdza, RI nav ierosinājusi piemērot finanšu korekciju. RI audita ietvaros izteica ieteikumu atbildīgajām iestādēm saņemt EK (DG GROW) oficiālu pozīciju, lai gūtu pārliecību, ka pašreizējais nacionālais publisko iepirkumu regulējums atbilst Eiropas Savienības iepirkumu direktīvās noteiktajam interešu konflikta regulējumam. 16.12.2021. nosūtīta oficiāla vēstule EK (DG GROW). Neskatoties uz to, ka RI nav ierosinājusi piemērot finanšu korekciju, attiecīgie izdevumi ir ieturēti no kontu slēguma uz laiku saskaņā ar Regulas (ES) Nr.1303/2013 137.(2) pantu.

Divos gadījumos RI, konstatējot pārkāpumus, konstatēja arī pazīmes (*red flags*), kas varētu liecināt par iespējamu krāpšanu un ziņoja tiesībsargājošām iestādēm. Izdevumi ir iekļauti kopējās kļūdas aprēķinā 100% apmērā.

Visus 17 konstatētos trūkumus ar finansiālu ietekmi Sertifikācijas iestāde ir ņēmusi vērā pirms pārskatu iesniegšanas EK (detalizētāk skatīt 5.8. un 6.sadaļu).

Konstatēto trūkumu novēršanai ir izteikti 37 ieteikumi. Visi ieteikumi, kuru ieviešanas termiņš uz GKZ sagatavošanas brīdi ir iestājies, ir ieviesti (skatīt 13.tabulu).

Atsevišķu trūkumu novēršanai ieteikumi netika izteikti, jo, piemēram, trūkumi tika novērsti revīzijas/ ziņojuma projekta saskaņošanas laikā, par analogiskiem trūkumiem ieteikumi jau izteikti iepriekšējās revīzijās vai ieteikumi zaudējuši aktualitāti u.tml. Visi konstatētie trūkumi tika iekļauti izvērtējumā.

13.tabula

RI izteikti ieteikumi (uz 14.02.2022.), bez FI

	Ieteikumu prioritāte			Kopā
	Augsta	Vidēja	Zema	
Izteikti ieteikumi, no tiem:	23	5	9	37
Ieviesti	21	1	1	23
Nav ieviesti - termiņi nav iestājušies	2	4	8	14

Atsevišķos gadījumos, neizsakot ieteikumu, RI ir vērsusi uzmanību uz dažādiem jautājumiem, kas varētu skart ES fondu ieviešanu, kā, piemēram, ņemot vērā revīzijas laikā notikušās diskusijas ar AI par izmaksu attiecināmības nosacījumiem, RI aicināja AI, turpmāk izstrādājot SAM normatīvo regulējumu, pilnveidot un uzlabot to izstrādes kvalitāti, lai novērstu neviennozīmīgu normu interpretācijas iespēju, kā arī nodrošināt vienādu izpratni par izmaksu

attiecināmības nosacījumiem un to vienlīdzīgu piemērošanu, sagatavojot metodiskus materiālus potenciālajiem projektu iesniedzējiem.

Bez tam, RI turpmākai uzraudzības efektivizēšanai un finansējuma saņēmēju administratīvā sloga mazināšanai ir aicinājusi gadījumos, kad projekta ietvaros ir paredzētas daudz dažādas vienas vienības standarta izmaksu likmes pa izmaksu veidiem (*gold-plating*), turpmāk mainīt dizainu/pieeju, fokusējot vienkāršotās izmaksas piemērošanu uz projektā sasniedzamo rādītāju (piemēram, vienam apmācāmajam, vienam pētījuma pieteikumam).

Vienā gadījumā RI aicināja finansējuma saņēmēju izvērtēt un nepieciešamības gadījumā iestādes līmenī ieviest papildus preventīvus interešu konflikta riska mazinošus pasākumus, kā arī SI, veicot finansējuma saņēmēja konkrētā īstenotā projekta uzraudzību, pievērst pastiprinātu uzmanību interešu konflikta riskam, ņemot vērā augsto varbūtību un ietekmi riska iestāšanās gadījumā.

Tāpat RI ir rekomendējusi SI pilnveidot pārbaudes procedūras attiecībā uz atsevišķiem aspektiem, kas attiecas uz projektu atlases procesu un pēcuzraudzību.

Ir gadījumi, kad RI konstatējumiem nebija ietekmes uz vadības un kontroles sistēmas darbību – drīzāk RI saskatīja iespēju ieviest labāku praksi vai vērst finansējuma saņēmēja un/vai atbildīgo iestāžu uzmanību uz iespējamiem ar projekta īstenošanu saistītiem riskiem nākotnē, piemēram, virknē gadījumu tika ieteikts rūpīgāk plānot paredzamos iepirkumus: gadījumos, kad paredzamā līgumcena ir tuvu ES noteikto līgumcenu sliekšņiem, publicēt paziņojumu ES Oficiālajā Vēstnesī; ņemt vērā iestādes kopējās vajadzības, nevis tikai konkrētā projekta ietvaros plānotās darbības; pievērst uzmanību līdzīgu iepirkuma priekšmetu kopējai paredzamai līgumcenai u.tml., lai izvairītos no neatbilstību riskiem par neatbilstošas iepirkuma procedūras izvēli/ nepamatoti sadalītu iepirkumu, kā arī, lai nodrošinātu piekļuvi iepirkuma informācijai plašākam ieinteresēto uzņēmumu lokam, tai skaitā ārvalstu ieinteresētajiem uzņēmumiem.

Atsevišķos gadījumos RI aicināja finansējuma saņēmējus rūpīgāk izvērtēt iepirkumos izvirzīto prasību pamatotību un to faktisko nepieciešamību, kā arī pievērst pastiprinātu uzmanību būvspeciālistu pienākumu pienācīgai izpildei un dokumentēšanai.

Viena pārbaudītā projekta ietvaros tika vērsta uzmanību uz vairākiem riskiem: tika identificēts iespējamais kļūdu risks, jo datus, kas tiek izmantoti iznākuma rādītāja aprēķināšanai, manuāli ievada vairāki sadarbības partneri, un aritmētisko kļūdu rašanās risks, jo KP VIS nav iestrādātas automātiskās kontroles pie vienas vienības izmaksu aprēķina – RI aicināja veikt uzlabojumus KP VIS funkcionalitātē. Tāpat tika konstatēts, ka projekta finansējuma saņēmējam sniegtais valsts funkcijas deleģējums nav skaidri definēts, līdz ar to RI aicināja AI turpmāk izstrādāt nepārprotamu un skaidru valsts funkciju deleģējuma pamatojumu, iekļaujot detalizētu efektivitātes izvērtējumu, kāpēc konkrētais privātais subjekts ir spējīgs nodrošināt deleģētās funkcijas veikšanu efektīvāk nekā to varētu izdarīt publiska persona.

Darbību revīzijas darba apjomu šajā periodā būtībā nav ietekmējuši apstākļi, kas saistīti ar noteiktajiem epidemioloģiskajiem ierobežojumiem saistībā ar vīrusa Covid-19 izplatību. RI, ja tas bija nepieciešams, veica pārbaudes uz vietas pie finansējuma saņēmējiem bez apjoma ierobežojumiem. Kā arī RI projektu ietvaros pievērsa pastiprinātu uzmanību ar Covid-19 pandēmiju saistīto risku izvērtējumam. RI vienā gadījumā ir norādījusi uz risku, ka Covid-19 ierobežojošo pasākumu dēļ klātienes mācībām nenotiekot, izglītības iestādes iegādātais aprīkojums mācību procesa nodrošināšanai varētu netikt izmantots projektā paredzētajam mērķim. RI ir vērsusi SI uzmanību, ka pēcuzraudzības periodā jāpārlicinās, ka iegādātie pamatlīdzekļi atrodas tiem paredzētajās telpās un tiek izmantoti projektā plānotajām darbībām.

5.8. Paskaidrojumi par finanšu korekcijām, kas attiecas uz grāmatvedības gadu un kuras sertifikācijas iestāde/vadošā iestāde ieviesusi pirms pārskatu iesniegšanas Komisijai un kuras izriet no darbības revīzijām, tostarp par vienoto likmi vai ekstrapolētajām korekcijām, kā norādīts 10.2.punktā

Visi RI konstatētie trūkumi ar finansiālu ietekmi ir ņemti vērā un uzskaitīti pārskatu 8.papildinājumos. Kā “gala ieturējumi” no pārskatiem ir ieturēti 3 832 753,72 EUR, tai skaitā RI konstatētie faktiskie neatbilstoši veiktie izdevumi izlasē 3 673 981,50 EUR apmērā un 158 772,22 EUR apmērā, kas tika identificēti ārpus RI izlases, bet attiecas uz 7.grāmatvedības gada ietvaros deklarētajiem izdevumiem. Kā “pagaidu ieturējumi” atbilstoši Regulas (ES) Nr.1303/2013 137.(2)pantam no pārskatiem ir ieturēti 62 145 440,98 EUR, t.sk.: 3 619 974,57 EUR, kas ieturēti, ņemot vērā RI revīziju ietvaros identificētos riskus. Visi ieturējumi tiek ņemti vērā atlikušā kļūdas īpatsvara aprēķinā – skatīt 5.9.sadaļu.

5.9. Kopējā kļūdu īpatsvara un atlikušo kopējo kļūdu īpatsvara (1) salīdzinājums (kā izklāstīts 10.2.punktā) ar noteikto būtiskuma līmeni, lai izvērtētu, vai kopa nav būtiski nepareizi izteikta un tā ietekmi uz revīzijas atzinumu

Pamatojoties uz to darbību revīzijām, kuras veiktas Regulas (ES) Nr.1303/2013 127.panta 5.punkta a) apakšpunktā minētā revīzijas atzinuma un kontroles ziņojuma vajadzībām, rezultātiem, RI ir aprēķinājusi kopējo kļūdu īpatsvaru (TER), kas dalīta ar pārbaudāmo kopu. Aprēķinot kļūdu īpatsvaru, tiek ņemtas vērā Regulas (ES) Nr.480/2014 28.panta 11.punkta prasības. Aprēķinātais kļūdu īpatsvars pārsniedz 2% būtiskuma sliekšni. Kopējā kļūdu īpatsvara aprēķins apkopots 14.tabulā. Izvērtējot revīziju rezultātus, ir secināms, ka rezultāti, kas iegūti no izlases, ir patiesi un atspoguļo reālo kļūdu īpatsvaru EK deklarētajos izdevumos. Kopējais kļūdas īpatsvars (TER) 7.grāmatvedības gada ietvaros sertificētajos izdevumos veido **2,34%**.

14.tabula

Kļūdas īpatsvars pārbaudītajos izdevumos

Kritērijs	Vērtība
Deklarēto izdevumu summa periodā	873 653 707,69 €
Vienību skaits (projekti)	1 748
Būtiskuma sliekšnis (atbilstoši regulai)	2%
Pielaujamā kļūda	17 473 074,15 €
Pārbaudītie izdevumi	99 599 677,92 €
Pārbaudītie izdevumi (%)	11,40%
Konstatētie neatbilstoši veiktie izdevumi, t.sk. ekstrapolētās vērtības	3 674 791,88 €
Projicētā (ekstrapolētā) kļūda	20 423 009,14€
Kopējais kļūdu īpatsvars (TER)	2,34%

Pēc Sertifikācijas iestādes sagatavoto pārskatu saņemšanas¹⁸ RI veica atlikušā kļūdu īpatsvara pārrēķinu atbilstoši EK vadlīniju¹⁹ prasībām. Pārskatos deklarētā summa tika samazināta par 3 832 753,72 EUR, tai skaitā 3 673 981,50, kas ir RI konstatētie faktiski neatbilstoši veiktie izdevumi izlasē, un 158 772,22 EUR, kas tika identificēti ārpus RI izlases, bet attiecas uz 7.grāmatvedības gada ietvaros deklarētajiem izdevumiem. Tādējādi kopējais kļūdu īpatsvars 2,34% tika pārrēķināts un iegūts atlikušais kopējo kļūdu īpatsvars (RTER) 1,87% – skatīt 15.tabulu.

15.tabula

¹⁸ Pārskata projekts saņemts 23.12.2021 un precizētie, kas iesniegti: 18.01.2022., 14.02.2022. (ESF un ERAF) un 15.02.2022 (ERAF)

¹⁹ EK 19.12.2018 aktualizētās vadlīnijas “Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion to be reported by audit authorities and on the treatment of errors detected by audit authorities in view of establishing and reporting reliable total residual error rates”

Atlikušā kļūdu īpatsvara apmērs pārbaudītajos izdevumos

Kritērijs		Vērtība, EUR
A	Izlases kopa	873 653 707,69
B	Faktiski pārbaudītie izdevumi	99 599 677,92
C	Konstatētie neatbilstoši veiktie izdevumi izlasē (ekstrapolēti)	3 674 791,88
D	Kopējais kļūdu īpatsvars (TER)	2,34%
E ₁	Summas, kas ieturētas uz laiku (137.2.pants)	62 145 440,98
	<i>ESF</i>	2 453 743,73
	<i>ERAF</i>	41 551 459,90
	<i>KF</i>	18 140 237,35
E ₂	Citas summas, kas samazina 7.grāmatvedības gada deklarētos izdevumus	2 906 410,40
	<i>ESF</i>	129 936,92
	<i>ERAF</i>	2 773 345,93
	<i>KF</i>	3 127,55
F=A-E ₁ -E ₂	Izlases kopa bez uz laiku ieturētām summām	808 601 856,31
G=D*F	Summa, kas pakļauta riskam	18 921 283,44
H	Pamatojoties uz RI darbību revīzijām veiktās korekcijas, un citas, kas samazina kļūdu* t.sk.:	3 832 753,72
	<i>ESF</i>	2 798,70
	<i>ERAF</i>	3 829 955,02
	<i>KF</i>	0,00
I=F-H	Summa, kas uzskatāma par atbilstošu	804 769 102,59
J=G-H	Atlikusī summa, kas pakļauta riskam	15 088 529,72
K=J/I	Atlikušais kopējais kļūdu īpatsvars (RTER)	1,87%
L =(J-0,02*I)/0,98	Korekcijas summa, kas veicama, lai samazinātu atlikušās kopējās kļūdas (RTER) īpatsvaru līdz pieņemamam līmenim (2%)	N/A nepārsniedz 2%
M =(J-L)/(I-L)	Atlikušais kopējais kļūdu īpatsvars (RTER) pēc korekcijas veikšanas	N/A nepārsniedz 2%

* t.sk. neatbilstoši veiktie izdevumi, kas tika identificēti ārpus RI izlases, bet attiecas uz 7.grāmatvedības gada ietvaros deklarētajiem izdevumiem.

5.10. Informācija par papildu izlases revīzijas rezultātiem (kā noteikts Regulas (ES) Nr.480/2014 28.panta 12.punktā), ja tāda ir veikta

Papildu izlase revīzijas periodā netika veikta.

5.11. Ziņas par to, vai jebkādām konstatētajām problēmām ir sistēmisks raksturs, un par veiktajiem pasākumiem, ieskaitot nepareizos izdevumus skaitliskā izteiksmē un jebkādas saistītās finanšu korekcijas

Darbību revīziju ietvaros, veicot konstatēto trūkumu kvalitatīvo analīzi, tika izdalīti 2 savstarpēji saistīti trūkumi attiecībā uz valsts atbalsta shēmas piemērošanu, kas ir klasificējami kā sistēmiska rakstura.

Nemot vērā augstāk minēto, SI ir nodemonstrējusi un RI ir pārliecinājusies par sistēmiskās kļūdas ierobežoto ietekmi – tika identificēts tikai viens projekts, kurā ES fondu līdzekļi izlietoti infrastruktūras izbūvei uz privātas zemes un apbūves tiesību pamata. Līdz ar to izlasē konstatētā sistēmiskā kļūda netika ekstrapolēta, bet pievienota kļūdas apjomam kā absolūtā summa, lai aprēķinātu kopējo kļūdas īpatsvaru.

5.12. Informācija par iepriekšējos gados veiktu darbības revīziju rezultātu pēckontroli, jo īpaši attiecībā uz sistēmiska rakstura trūkumiem

Iepriekšējā atskaites periodā RI norādīja kopumā uz 7 trūkumiem attiecībā uz valsts atbalsta uzraudzību, kuri tika klasificēti kā sistēmiska rakstura, tai skaitā:

1. par horizontālas metodikas nepieciešamību papildinošās saimnieciskās darbības kontrolei un Eiropas Komisijas Lēmuma 2012/21/ES²⁰ nosacījumu ievērošanas uzraudzība.
RI ilggadēji vērš uzmanību uz šiem trūkumiem uzraudzības sistēmā, tai skaitā ir izteikti ieteikumi 2019.gada tematiskā sistēmas audita par valsts atbalsta jomu ietvaros. RI nav konstatējusi finansiālu ietekmi uz revīzijas apjomu.
RI turpina veikt sistēmas audita ieteikumu ieviešanas uzraudzību, secinājumus par ieteikumu ieviešanu skatīt 4.6.2.sadaļā.
2. RI nevarēja gūt pietiekamu pārliecību par to, vai projekta ietvaros nav piemērojami Komisijas regulas Nr.651/2014 53.panta nosacījumi, tā kā SAM ietvaros nav noteikta vienota metodika komercdarbības atbalsta izslēdzošo nosacījumu vērtēšanai. Ņemot vērā, ka pārbaudītā projekta pārbaudes apjomā uz revīzijas veikšanas brīdi finansiāla ietekme uz EK deklarētajiem izdevumiem netika konstatēta, RI izteica ieteikumus trūkuma novēršanai.
AI ir veikusi nepieciešamās darbības trūkuma novēršanai, tai skaitā ir izstrādāta komercdarbības atbalsta piemērošanas metodika konkrētā SAM ietvaros, veikti pilnveidojumi SAM MK noteikumos par valsts atbalsta saņemšanas nosacījumiem un izslēdzošo nosacījumu piemērošanu. Kā arī SI ir veikusi pilnveidojumus pārbaudītu procedūrās atbilstoši AI izstrādātajai metodikai un atkārtotu minēto nosacījumu nodrošināšanas pārbaudi konkrētā SAM ietvaros īstenotajos projektos. Trūkumi nav konstatēti.

Konstatētajiem sistēmiska rakstura trūkumiem, ņemot vērā iepriekšējo un šī grāmatvedības gada darbību revīziju rezultātus, nav finansiālas ietekmes, bet tie varētu radīt neatbilstību riskus nākotnē, ja netiktu veikti attiecīgi uzlabojumi sistēmā. Revīzijas iestāde ir izteikusi ieteikumus sistēmas uzlabojumiem, lai turpmāk novērstu jebkādus finanšu riskus.

Kopumā visi iepriekšējos periodos izteiktie ieteikumi ir ieviesti, izņemot atsevišķi ar valsts atbalstu un būvniecības defektu novēršanu saistītie ieteikumi vēl joprojām ir ieviešanas procesā. Neieviestajiem ieteikumiem nav konstatēta finansiālā ietekme uz šī pārskata perioda izdevumiem.

5.13. No darbības revīziju vispārējiem rezultātiem iegūtie secinājumi par pārvaldības un kontroles sistēmas efektivitāti

Atskaites periodā veikto revīziju ietvaros sākotnēji netika gūta pietiekama pārliecība atbilstoši Regulas (ES) Nr.480/2014 27.panta 2.punkta prasībām, tā kā pārbaudīto projektu ietvaros veiktie un maksājuma pieprasījumos iekļautie deklarētie izdevumi būtiskā apjomā (2,34%, jeb 3 673 981,50 EUR) nav attiecināmi finansēšanai no ESF/JNI, ERAF un KF saskaņā ar Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem. Kopējā ietekmētā summa pēc kļūdas ekstrapolācijas ir 3 674 791,88 EUR.

Jomas, kurās RI konstatēja neatbilstoši veiktos izdevumus būtiskā apjomā (veido lielāko kļūdas īpatsvaru), RI ir jau iepriekš auditējusi un izteikusi ieteikumus sistēmas pilnveidošanai:

- valsts atbalsts (skatīt *GKZ 2020 4.3.5.2.sadaļu*, *GKZ 2021 4.3.3.2.sadaļu*);
- publiskie iepirkumi (skatīt *GKZ 2020 4.3.5.1.sadaļu*, *GKZ 2021 4.3.3.1.sadaļu*);
- interešu konflikts (šī *GKZ 4.3.1.sadaļa*).

Tā rezultātā VKS šajās riskantajās jomās tiek pilnveidota un tiek veiktas darbības VKS uzlabošanai un tā kopumā darbojas pietiekami efektīvi. Darbību revīzijās konstatētie trūkumi pamatā ir radušies pirms ieviestajiem VKS pilnveidojumiem.

²⁰ 20.12.2011. Komisijas Lēmums 2012/21/ES par Līguma par Eiropas Savienības darbību 106. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.

Ņemot vērā, ka kļūdu īpatsvars pārsniedz 2% būtiskuma sliekšni un tas var norādīt uz VKS darbības riskiem (skatīt arī *5.7.sadaļu*):

- VI Gada kopsavilkumā ir veikusi analīzi par kļūdu rašanās iemesliem un izvērtējusi nepieciešamību ieviest mērķtiecīgus VKS uzlabojumus, par kuru efektivitāti RI pārlicināsies turpmāko periodu auditos.
- Visi trūkumi ar finansiālu ietekmi (tai skaitā RI konstatētie neatbilstoši veiktie izdevumi – skatīt *5.7.sadaļu*) ir atskaitīti no pārskatiem, tādā veidā samazinot kļūdu īpatsvaru zem būtiskuma sliekšņa – 1,87% (skatīt *5.8.sadaļu*).

6. PĀRSKATU REVĪZIJAS

6.1. Norāde par iestādēm/struktūrām, kuras veica pārskatu revīzijas

Revīzijas periodā visas pārskatu (kontu slēgumu) revīzijas veica RI, kuras funkcijas pilda Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu revīzijas departaments.

6.2. Regulas (ES) Nr.1303/2013 137.pantā definēto pārskatu elementu pārbaudei izmantotās revīzijas metodes apraksts. Tajā iekļauj atsauci uz revīzijas darbu, kas veikts sistēmu revīziju (sīkāk izklāstīts 4.punktā) un darbības revīziju (sīkāk izklāstīts 5.punktā) kontekstā, ņemot vērā pārskatiem nepieciešamo garantēto ticamību

Lai nodrošinātu Regulas (ES) Nr.1303/2013 137.panta un deleģētās Regulas (ES) Nr.480/2014 29.panta izpildi, RI ir vienojusies ar SEI un VI par laika grafiku, kādā tiek nodrošināta komunikācija iestāžu starpā, kā arī par termiņiem, kādos RI veic nepieciešamās darbības GKZ un atzinuma sagatavošanai. Detalizēti laika grafiks atspoguļots *16.tabulā*.

7.grāmatvedības gada pārskatu sagatavošanas laika grafiks

Terminš	Darbības/dokumenti
01.07.2020 – 30.06.2021	Grāmatvedības gads
19.03.2021	Pēdējā maksājuma pieteikuma iesniegšana EK ²¹
22.11.2021 – 14.01.2022	RI veic Maksājumu pieteikumu un kontu slēgumu sagatavošanas sistēmas auditu, tai skaitā negatīvo summu pārbaudi
15.12.2021	Konsolidētais ziņojums par darbību revīziju rezultātiem (RI iesniedz SEI un VI)
23.12.2021	SEI iesniedz RI pārskatu projektus ²²
11.01.2022	VI ar vēstuli Nr.5.1-16/16/104 iesniedz lūgumu EK pagarināt pārskata iesniegšanas termiņu līdz 2022.gada 1.martam
18.01.2022	EK saskaņo termiņa pagarinājumu (Ares (2022) 371779)
18.01.2022	SEI iesniedz RI precizētos pārskatu projektus
21.01.2022	Gada kontroles ziņojuma projekts un viedoklis par pārskatu projektiem (RI iesniedz VI un SEI) ²³
15.02.2022	SEI iesniedz RI precizētos pārskatu projektus
18.02.2022	Pārvaldības deklarācijas un Gada kopsavilkuma projekts (VI iesniedz RI un SEI) ²⁴
21.02.2022	RI veiktās Pārvaldības deklarācijas pārbaudes rezultāts iesniegts VI
23.02.2022	SEI precizē pārskatu gala versijas (ja nepieciešams)
24.02.2022	RI veic atkārtotas pārbaudes un informē SEI un VI par rezultātiem
Līdz 01.03.2022	Dokumentu iesniegšana EK ²⁵

Lai gūtu pārlicību, vai pārskatos sniegtā informācija ir pilnīga, pareiza un patiesa, tai skaitā, vai pārskatos ir atbilstoši atspoguļota finansiālu trūkumu novēršana un ieteikumu ieviešana, RI veica pārskatu pārbaudi, kuras laikā izvērtēja:

1. Sistēmas auditu rezultātus (jo īpaši attiecībā uz rezultātiem, kas skar sertifikācijas iestādes uzskaites sistēmas uzticamības pārbaudi un atsaukto un atgūto summu pareizības pārbaudi), kas aprakstīti 4.3.5.sadaļā.
Negatīvo (atsaukto un atgūto) summu pareizības pārbaudes rezultātus, kas izklāstīti 5.5.sadaļā.
2. Darbību revīziju rezultātus attiecībā uz summu likumību un pareizību. Darbību revīziju plānošanas posmā – pirms atlases veikšanas, RI pārliecinājās par atlases kopas pilnīgumu, veicot datu analīzi un kvalitātes pārbaudi (skatīt 5.4.sadaļu).

²¹ Saskaņā ar Finanšu ministrijas 18.05.2020 Iekšējiem noteikumiem Nr.1.1-5/12/17 20.2.punktu SFC2014 pēdējo starpposma maksājuma pieteikumu, kas ir vienāds ar 19.03.2021 EK iesniegtā maksājuma pieteikuma, datiem, iesniedz EK pēc kārtējā gada 30.jūnija, bet pirms nākamā grāmatvedības gada pirmā maksājuma pieteikuma.

²² Saskaņā ar Ministru kabineta 25.11.2014. noteikumu Nr.714 "Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas periodā" 4.2.punktu un Ministru kabineta 17.03.2015. noteikumu Nr.130 "Noteikumi par valsts budžeta līdzekļu plānošanu Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda projektu īstenošanai un maksājumu veikšanu 2014.–2020.gada plānošanas periodā" 38.punktu

²³ Saskaņā ar Ministru kabineta 25.11.2014. noteikumu Nr.714 39.punktu

²⁴ Saskaņā ar Ministru kabineta 25.11.2014. noteikumu Nr.714 3.2.punktu

²⁵ Saskaņā ar Ministru kabineta 25.11.2014. noteikumu Nr.714 40.punktu un Ministru kabineta 17.03.2015. noteikumu Nr.130 38.punktu un EK 18.01.2022 vēstuli Ares (2022) 371779

Pārbaudu veikšanas posmā izlases veidā tika gūta pietiekama pārlicība, ka kopējie attiecināmie izdevumi, kas iekļauti attiecīgā grāmatvedības gadā EK iesniegtajos maksājumu pieteikumos, ir izmaksāti finansējuma saņēmējiem un veikti, ieviešot projektus, kā arī ir atbilstoši iegrāmatoti finansējuma saņēmēju grāmatvedības uzskaites sistēmā un KP VIS (skatīt 5.7.sadaļu).

3. EK un ERP veikto auditu rezultātus, kas uzskaitīti 9.1.sadaļā.
4. Pārvaldības deklarācijas un Gada kopsavilkuma novērtējumu.
5. SEI iesniegtos pārskatu projektus, pārbaudot, vai tajos atspoguļotā informācija ir pilnīga, pareiza un patiesa.

Pārbaudes par SEI 07.05.2021 KP VIS izveidoto un 23.12.2021 iesniegto pārskatu projektu²⁶ laikā tika aptverti šādi aspekti par katru pārskatu papildinājumu:

17.tabula

Veiktās pārskatu pārbaudes

Nr. p.k.	Pārskata papildinājums	Veiktās pārbaudes
1.	1.papildinājums	Pārbaudīts, ka 1.papildinājumā ietverta tāda pati izdevumu summa kā pēdējā starpposma maksājumu pieteikumā deklarētā. Pārbaudīts, ka katra fonda pārskatā deklarētie izdevumi atbilst izdevumiem, kas deklarēti 7.grāmatvedības gada maksājumu pieteikumos, atņemot summas, kas tikušas atgūtas vai atsauktas 7.grāmatvedības gada laikā un saistībā ar šo grāmatvedības gadu (kā norādīts pārskatu 2.papildinājumā). Darbību revīziju ietvaros izlases veidā pārbaudītas revīzijas liecības 75 atlasītiem darījumiem (finansējuma saņēmēju maksājumu pieprasījumi 33 projektu ietvaros), proti, vai izdevumi, kas radušies atbalsta saņēmējiem un kas samaksāti, īstenojot darbības, ir iekļauti starpposma maksājumu pieteikumos.
2.	2.papildinājums	Pārbaudīts, ka 2.papildinājums satur summas, kas atgūtas vai atsauktas grāmatvedības gadā, kā arī ka grāmatvedības gadi ir pienācīgi nodalīti, un ka šādu atsaukto summu pamats ir neatbilstību lēmums, ko pieņēmusi SI. Pārbaudīts, ka SEI ir saskaņojusi 2.papildinājumā norādītās summas ar SEI izmantotās uzskaites sistēmas summām.
3.	3.papildinājums	Ņemot vērā, ka šie papildinājumi ir ar 0 vērtībām, tad pārbaude netika veikta.
4.	4.papildinājums	
5.	5.papildinājums	
6.	6.papildinājums	Pārbaudītas revīzijas liecības, salīdzinot grāmatvedības gada pēdējā starpposma maksājumu pieteikumā norādītās summas ar programmas piešķirumu summām ²⁷ , kas iemaksātas finanšu instrumentos kumulatīvi kopš programmas sākuma – šī atbilstības pārbaude veikta, ņemot vērā darbību revīzijas rezultātus (detalizēti 8.4.sadaļā).
7.	7.papildinājums	Pārbaudītas revīzijas liecības, salīdzinot grāmatvedības gada pēdējā starpposma maksājumu pieteikumā norādītās summas ar informāciju, kas pieejama KP VIS – 7.grāmatvedības gadā nav deklarēts neviens finansējuma saņēmējam veiktais avansa maksājums. Pārbaudāmā grāmatvedības gada ietvaros ir veikta viena avansa maksājuma atmaksa, kas atskaitīta no kopējās veikto avansa maksājumu summas.
8.	8.papildinājums	Pārbaudīts, vai papildinājuma C un D ailēs norādītie izdevumi saskan ar pēdējā starpposma maksājumu pieteikumā deklarētajiem izdevumiem, atskaitot jebkurus labojumus/vai precizējumus, ko vēlāk piemērojusi SEI.

23.12.2021²⁸ RI saņēma Sertifikācijas iestādes sagatavotos Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” pārskatu par 7.grāmatvedības gadu projektus. RI veica pārskatu pārbaudi, kurā tika ņemti vērā jau notikušo auditu un revīziju rezultāti.

²⁶ Precizētu pārskatu versijas iesniegtas RI: 18.01.2021 (visi fondi), 14.02.2022. (ESF un ERAF), 15.02.2022 (ERAF)

²⁷ atbilstoši spēkā esošiem nolīgumu grozījumiem

²⁸ Precizētu pārskatu versijas iesniegtas RI: 18.01.2021 (visi fondi), 14.02.2022. (ESF un ERAF), 15.02.2022 (ERAF)

Veicot pārskatu galīgās pārbaudes 23.12.2021 iesniegtajiem pārskatu projektiem, kā arī atkārtoti pārbaudot pārskatu projektu precizētajās versijās²⁹, tika gūta pārliecība, ka:

- 8.papildinājumos SEI ir saskaņojusi kopējo pārskatos ievadīto attiecināmo izdevumu summu ar kopējo summu Sertifikācijas iestādes uzskaites sistēmās un izdevumiem (t.sk. atbilstošo publisko ieguldījumu), kas norādīti EK par 7.grāmatvedības gadu iesniegtajā pēdējā maksājumu pieteikumā.
- Visi neatbilstoši veiktie izdevumi, kas konstatēti darbību revīziju ietvaros pārbaudītajās vienībās, ir pareizi atspoguļoti attiecīgajos pārskatu papildinājumos.
- Izdevumi, par kuru attiecināmību vai pareizību ir šaubas vai nav noslēgusies saskaņošanas procedūra, ir izslēgti uz laiku no pārskata saskaņā ar Regulas (ES) Nr.1303/2013 137.(2) pantu (skatīt 5.7.sadaļu).
- Visas citas korekcijas, kas nepieciešamas saskaņā ar VI un CFLA veikto pārbaužu rezultātiem, ir veiktas un atbilstoši atspoguļotas pārskatos.
- Pārskatā sniegtā informācija ir pārbaudīta pret informāciju, kas ir iekļauta Gada Kopsavilkumā.

Papildus, atbilstoši EK 11.01.2022. elektroniskajā vēstulē sniegtajām norādēm, RI veica saskaņā ar Regulas (ES) Nr.1303/2013 137.(2) pantu uz laiku ieturēto summu analīzi (*follow-up*). Tabulā zemāk ir atspoguļots veiktās analīzes kopsavilkums.

18.tabula

Kopsavilkums par uz laiku ieturētajām summām

Grāmatvedības gads	Summa kas ieturēta uz laiku	Re-deklarēta	Piezīmes
ESF			
4.	0,00	0,00	-
5.	9 504 486,07	9 502 486,16	Summa atkārtoti deklarēta 7.grāmatvedības gadā. Starpību veido summa, par kuru pieņemti neatbilstību lēmumi.
6.	2 623 510,17	12 170,83	Summa viena projekta ietvaros atkārtoti tika/tiks deklarēta 8.grāmatvedības gadā. Starpību veido summa, par kuru pieņemti neatbilstību lēmumi un 6 projektu izdevumi, kas vēl joprojām ir ieturēti.
t.sk. RI	53 134,60	0,00	Konstatētas aizdomas par krāpšanu.
7.	2 453 743,73	-	Netika analizēts.
t.sk. RI	14 430,71	-	6.grāmatvedības gadā ietvaros konstatētas aizdomas par krāpšanu projektā.
kopā	14 581 739,97	9 514 656,99	
KF			
4.	122 569,99	122 569,99	Visa summa atkārtoti deklarēta 6.grāmatvedības gadā.
5.	13 613 854,87	10 152 350,78	Summa atkārtoti deklarēta 7.grāmatvedības gadā. Starpību veido summa, par kuru pieņemti neatbilstību lēmumi un 2 projektu izdevumi, kas vēl joprojām ir ieturēti.
6.	14 683 386,78	9 787 562,66	Summa tika/tiks atkārtoti deklarēta 8.grāmatvedības gadā. Starpību veido summa, par kuru pieņemti neatbilstību lēmumi un 6 projektu izdevumi, kas vēl joprojām ir ieturēti.
7.	18 140 237,35	-	Netika analizēts.
kopā	46 560 048,99	20 062 483,43	

²⁹ Precizētu pārskatu versijas iesniegtas RI: 18.01.2021 (visi fondi), 14.02.2022. (ESF un ERAF), 15.02.2022 (ERAF)

ERAF			
4.	15 500 043,86	1 129 935,57	961 892,98 EUR atkārtoti deklarēti 6.grāmatvedības gadā. 168 042,59 EUR atkārtoti deklarēti 7.grāmatvedības gadā. Starpību veido summa, par kuru pieņemti neatbilstību lēmumi un 10 projektu izdevumi, kas vēl joprojām ir ieturēti (tai skaitā 8 projekti SAM 1.2.1 ietvaros).
t.sk. RI	997 866,29	997 866,29 - 49 893,31 (neatbilstību lēmumi)	Projekts, kura izdevumi ieturēti balstoties uz konstatējumu, kas izdarīts attiecībā uz konkrēta FS pārkāpumiem cita projekta iepirkumos.
5.	54 961 345,44	34 811 870,72	14 812 213,35 EUR atkārtoti deklarēti 7.grāmatvedības gadā. 19 999 657,37 EUR atkārtoti tika/tiks deklarēti 8.grāmatvedības gadā. Starpību veido summa, par kuru pieņemti neatbilstību lēmumi un 16 projektu izdevumi, kas vēl joprojām ir ieturēti (tai skaitā 8 projekti SAM 1.2.1 ietvaros).
t.sk. RI	31 251 477,81	19 736 242,82 - 84 942,23 (neatbilstību lēmumi)	19 736 242,82 ieturēti tā kā RI konstatēja sistēmiskus trūkumus projekta ietvaros. Summa (19 736 242,82 EUR) atkārtoti deklarēta 8.grāmatvedības gadā pēc trūkumu novēršanas. Projekts ir iekļauts RI DR izlasē par 8.grāmatvedības gadā. 11 515 234,99 EUR ieturēti, tā kā RI konstatēja sistēmiskus trūkumus SAMP 1.2.1.1 ietvaros. Summa joprojām nav deklarēta.
6.	11 294 755,70	5 619 955,04	Summa atkārtoti tika/tiks deklarēti 8.grāmatvedības gadā. Starpību veido summa, par kuru pieņemti neatbilstību lēmumi un 10 projektu izdevumi, kas vēl joprojām ir ieturēti.
t.sk. RI	3 170 073,61	0,00	Konstatēts risks attiecībā uz valsts atbalstu.
7.	41 551 459,90	-	Netika analizēts.
t.sk. RI	3 619 974,57	-	RI revīzijās identificētie riski: identificēts risks attiecībā uz projektu. identificēts risks attiecībā uz projektiem: identificēts risks attiecībā uz projektiem:
kopā	123 307 604,90	41 561 761,33	

Summas, kas tiek atkārtoti deklarētas netiek nodalītas no RI ikgadējās darbību revīziju pārbaudāmās kopas un tiek pakļautas izlasei.

Ņemot vērā salīdzinoši īsos termiņus informācijas sagatavošanai, atsevišķas summas var tikt precizētas. RI pievērsīs pastiprinātu uzmanību un iekļaus šīs informācijas pārbaudi nākamajā Maksājumu pieteikumu un kontu slēguma sagatavošanas auditā.

6.3. Norāda revīzijas rezultātā gūtos secinājumus par pārskatu pilnīgumu, pareizību un ticamību, tostarp informāciju par pārskatos veiktajām un atspoguļotajām finanšu korekcijām sistēmas revīziju un/vai darbības revīzijas rezultātu pēckontroles laikā

RI 20.01.2022 sagatavoja un iesniedza SEI viedokli par pārskatu projektiem, pamatojoties uz veiktajām pārbaudēm, proti: RI pārbaudes rezultātā kopumā tika gūta pietiekama pārlicība, ka pārskatu projektos sniegtā informācija ir pilnīga, precīza un ticama, tai skaitā, pārskatos ir atbilstoši atspoguļota finansiālu trūkumu novēršana. Tomēr, pamatojoties uz sākotnēji aprēķinātā kļūdas līmeņa apmēru (kamēr viena RI darbību revīzijas ziņojuma saskaņošanas procedūra vēl nebija noslēgusies) un 18.01.2022. iesniegtajos pārskatu projektos

veiktajām korekcijām (atsevišķi RI konstatētie neatbilstoši veiktie izdevumi ieturēti uz laiku), bija nepieciešams veikt papildu labojumus pārskatos.

15.02.2022. SEI iesniedza pēdējos precizētos pārskatu projektus. Ņemot vērā, ka uz GKZ apstiprināšanas brīdi visu RI veikto revīziju saskaņošanas procedūras ir noslēgušās un RI pēc sistēmisko trūkumu izvērtēšanas ir veikusi kļūdas līmeņa apmēra pārrēķinu, RI veica atkārtotas pārbaudes pārskatu gala versijām, kā rezultātā guva pietiekamu pārliecību, ka pārskatos sniegtā informācija ir pilnīga, pareiza un patiesa, tai skaitā, ir atbilstoši atspoguļota visu finansiālo trūkumu novēršana.

6.4. Norāde par to, vai jebkādām konstatētajām problēmām ir sistēmisks raksturs un par veiktajiem pretpasākumiem

Attiecībā uz pārskatu (kontu slēgumu) sistēmiska rakstura problēmas netika konstatētas.

7. REVĪZIJAS STRUKTŪRU DARBA KOORDINĀCIJA UN REVĪZIJAS IESTĀDES VEIKTS UZRAUDZĪBAS DARBS (attiecīgā gadījumā)

7.1 Darba koordinācijas kārtības apraksts starp revīzijas iestādi un jebkuru revīzijas struktūru, kas attiecīgā gadījumā veic revīzijas, kā noteikts Regulas (ES) Nr.1303/2013 127.panta 2.punktā

Nav attiecināms – revīzijas periodā visus sistēmu auditus, darbību revīzijas un pārskatu revīzijas veica RI, kuras funkcijas pilda Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu revīzijas departaments.

7.2 Revīzijas iestādes un šādas(-u) revīzijas struktūras(-u) ievērotās uzraudzības un kvalitātes nodrošināšanas kārtības apraksts

Nav attiecināms – revīzijas periodā visus sistēmu auditus, darbību revīzijas un pārskatu revīzijas veica RI, kuras funkcijas pilda Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu revīzijas departaments.

RI rīcībā nav informācijas, ka kāda cita revīzijas struktūra būtu veikusi revīzijas procedūras attiecībā uz tiem izdevumiem, par kuriem RI sniedz atzinumu šajā GKZ, izņemot vienu no RI pārbaudes apjomā esošo iepirkuma procedūru pārbaudīja EK auditori savā revīzijā Nr.REGC214LV0182 un RI veica ierobežotas revīzijas procedūras un nedublēja pārbaudes attiecībā uz tiem aspektiem, ko savā revīzijā pārbaudīja EK auditori.

Lai uzlabotu RI daba kvalitāti un palielinātu izdarīto secinājumu ticamību, tika izmantoti būvniecības ekspertu pakalpojumi, kuri tika uzraudzīti atbilstoši iepirkuma līguma nosacījumiem un SRS 620 “Eksperta darba izmantošana”.

8. CITA INFORMĀCIJA

8.1 Attiecīgā gadījumā informācija par paziņotajiem krāpšanas un aizdomu par krāpšanu gadījumiem, kas konstatēti revīzijas iestādes veikto revīziju ietvaros (tostarp gadījumiem, par kuriem ziņojušas valsts vai ES iestādes un kas attiecas uz revīzijas iestādes revidētajām darbībām), un par veiktajiem pretpasākumiem

Atbilstoši EK vadlīnijām, informatīviem paziņojumiem un SRS, kuru prasības ir iestrādātas RI procedūrās un pārbaudes lapās, RI nodrošina, ka krāpšanas riskiem tiek pievērsta

pastiprināta vērtība³⁰. Gan izstrādājot Revīzijas stratēģiju, gan veicot auditus un darbību revīzijas, RI plānošanas posmā analizē un identificē krāpšanas riskus konkrētajiem administrēšanas procesiem un projektiem, kam pēc tam, veicot pārbaudes, pastiprināti pievērš uzmanību. Gadījumā, ja RI konstatē pazīmes, kas varētu liecināt par iespējamu krāpšanu, izmantojot AFCOS sadarbības iespējas, RI konsultējas ar izmeklēšanas iestādēm un ziņo tām par konstatētajiem faktiem (gan administratīvās, gan kriminālās izmeklēšanas iestādēm nacionālā un ES līmenī (OLAF, Eiropas Prokuratūrai). RI ir tiesības ziņot arī IMS, ja par konkrēto neatbilstību neziņo citas iestādes.

Revīzijas periodā divos gadījumos RI konstatēja pazīmes (*red flags*), kas varētu liecināt par iespējamu krāpšanu ERAF finansētajos projektos, par ko RI informēja kompetentās izmeklēšanas iestādes. Ņemot vērā izmeklēšanas intereses, detalizētāka informācija netiek aprakstīta GKZ, bet Revīzijas iestāde apliecina, ka attiecīgie izdevumi ir ņemti vērā kļūdas aprēķinā un korekti atspoguļoti kontu slēgumā – attiecīgie izdevumi, kas deklarēti EK 7.grāmatvedības gada laikā, ir ieturēti no kontu slēguma kā “gala ieturējums”.

Krāpšanas apkarošanas koordinācijas dienests (AFCOS), kura funkcijas pilda RI, 2021.gadā ir saņēmis 22 signālus par iespējamām pārkāpumiem ES fondu izlietojumā, tai skaitā 8 signāli attiecināmi uz DP projektiem. Tie saņemti oficiālu iesniegumu, elektronisku un anonīmu ziņojumu veidā, kā arī ziņas, kas izskanējušas medijos. Ar AFCOS starpniecību, iesaistot kompetentās institūcijas – vadošās iestādes, sadarbības iestādes, kā arī izmeklēšanas iestādes, visi signāli tika vai šobrīd tiek pārbaudīti. Saņemtā informācija tiek iekļauta uzraugošu iestāžu risku vai problēmgadījumu reģistros, nodrošinot pastiprinātu kontroli attiecīgajiem projektiem, kā arī atsevišķos gadījumos veicot arī papildu pārbaudes. Konkrēti krāpšanas gadījumi, balstoties uz privātpersonu ziņotiem signāliem, ES fondu finansētajos projektos 2021.gadā nav konstatēti. Tomēr atsevišķos gadījumos informācija ir iesniegta tiesībsargājošām iestādēm, lai veiktu apstākļu izvērtējumu.

Attiecībā uz 2019.gadā medijos izskanējušo signālu par būvniecības uzņēmumu karteli³¹ (informācija sniegta arī iepriekšējā *GZK2021 8.1.sadaļā*) Konkurences padome ir pabeigusi izmeklēšanu un 2021.gada 30.jūlijā pieņēma lēmumu “Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu”³², kurā tika konstatēts, ka 10 būvniecības uzņēmumi iesaistījās aizliegtā kartelī, lai vienotos par koordinētu dalību publiskajos iepirkumos, sadalot tos savā starpā. CFLA ir identificējusi, kuriem no Konkurences padomes lēmumā minētajiem iepirkumiem ir piešķirts ES fondu līdzfinansējums (kopā 25 projekti) – **21 ERAF līdzfinansētā projektā ir piemērojamas finanšu korekcijas** saskaņā ar Vadošās iestādes vadlīnijās par finanšu korekciju piemērošanu noteiktiem kritērijiem. Lai lemtu par piemērojamās korekcijas apmēru, CFLA vērtēja vairākus faktorus, tai skaitā, vai finansējuma saņēmējs ir bijis iesaistīts aizliegtās vienošanas īstenošanā, kā arī kas ir iepirkumā uzvarējušais pretendents un kāda konkurence ir bijusi iepirkumā. CFLA aprēķinātā finanšu korekcija kopā **18 743 869,11 EUR apmērā** (10% vai 25% korekcija saskaņā ar vadlīnijām) (dati uz 05.01.2022). Ņemot vērā, ka Konkurences Padomes lēmums vēl nav pilnībā stājies spēkā un kļuvis nepārsūdzams (jo 8 būvkomersanti Konkurences padomes lēmumu ir pārsūdzējuši tiesā), CFLA veic attiecīgu riska vadību, pieņemot sākotnējos neatbilstību lēmumus un veicot ieturējumus (atbilstoši projekta stadijai). Attiecīgie izdevumi, kas deklarēti EK 7.grāmatvedības gada laikā, ir samazināti no ERAF kontu slēguma kā “gala ieturējumi” vai ieturēti kā “pagaidu

³⁰ RI kārtības: “Kārtība, kādā tiek veikta sistēmu auditu krāpšanas riska izvērtēšana 2014.-2020.gada plānošanas periodā” un “Kārtība, kādā tiek veiktas darbību revīzijas Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā”

³¹ **Būvniecības kartēļa lieta** – Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (KNAB) un Konkurences padomei bija aizdomas par iespējamu vismaz 10 lielāko būvuzņēmumu iesaisti noziedzīgos nodarījumos un aizliegtu kartēļa vienošanos. KNAB izmeklēja lietu par kukuļņemšanu un kukuļdošanu lielā apmērā, pilnvaru ļaunprātīgu izmantošanu un pārsniegšanu, ja tas izdarīts mantkārīgā nolūkā (KNAB sniedza informāciju, ka izmeklē iespējamās koruptīvās darbības, kas nav saistītas ar ES fondu izmantošanu). Savukārt, Konkurences padome veica izmeklēšanu par iespējamu aizliegtu kartēļa vienošanos.

³² Konkurences padomes 2021.gada 30.jūlija lēmums Nr. 22 “Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu”

https://lemumi.kp.gov.lv/files/documents/21210809_L%C4%93mums_Publiskojam%C4%81_versija.pdf

ieturējumi” saskaņā ar Regulas Nr.1303/2013 137.(2) pantu. Šajā revīzijas periodā RI darbību revīziju apjomā nebija neviens no Konkurences padomes lēmumā minētajiem iepirkumiem.

2021.gadā CFLA kā ES fondu sadarbības iestāde ir noziņojusi IMS 7 neatbilstības (dati uz 04.01.2022), kas klasificētas kā aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību 6 dažādos projektos (1 ESF un 5 ERAF projektos). Attiecīgo izdevumu samaksa finansējuma saņēmējam ir apturēta, savukārt jau samaksāto izdevumu atgūšana tiks veikta pēc tiesas iestāžu gala lēmuma pieņemšanas. No kontu slēguma uz laiku (saskaņā ar Regulas 137.(2) pantu) ir ieturētas summas, kas bijušas deklarētas 7.grāmatvadības gada laikā.

2021.gadā saņemta informācija par vienu Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) uzsāktu izmeklēšanu, kas aptver DP divu projektu izdevumus, kas nav deklarēti EK 7.grāmatvedības gada laikā. 2022.gada 1.februārī saņemta informācija par vēl vienu OLAF uzsāktu izmeklēšanu par viena finansējuma saņēmēja ERAF projektiem. No kontu slēguma uz laiku (saskaņā ar Regulas 137.(2) pantu) ir ieturētas summas, kas bijušas deklarētas 7.grāmatvadības gada laikā.

8.2 Attiecīgā gadījumā, turpmākie notikumi, kuri iestājušies pēc pārskatu iesniegšanas revīzijas iestādei un pirms gada kontroles ziņojuma nosūtīšanas saskaņā ar Regulas (ES) Nr.1303/2013 127.panta 5.punkta b) apakšpunktu Komisijai un kuri ir jāņem vērā, nosakot garantēto ticamības līmeni un izstrādājot revīzijas iestādes atzinumu

RI rīcībā nav informācijas par turpmākiem notikumiem, kuri varētu būtiski ietekmēt šajā GKZ izklāstīto novērtējumu, ticamības līmeni un RI atzinumu.

8.3 Revīzijas iestādes veiktās pārbaudes un secinājumi par sasnieguma rādītāju vadības un kontroles sistēmu

RI ir apkopojusi informāciju par RI veiktajām pārbaudēm attiecībā uz uzraudzības rādītāju datu ticamību:

1. Pārskata periodā ir veikta RI tematiskā sistēmas audita (Nr.SA/ESIF/2020/03 par rādītāju uzraudzību) ieteikumu ieviešanas uzraudzība un to ieviešanas efektivitāte tiks testēta 2022.gadā plānotajā ieteikumu ieviešanas pēcpārbaudes auditā.
2. Veiktas pārbaudes darbību revīzijās, kuru ietvaros tika gūta pārlicība par to, vai projektos uzrādītā informācija par veiktajām darbībām, rezultāta un iznākuma rādītājiem atbilst faktiskajai situācijai, ir pilnīga un patiesa un atbilstoši ziņota KP VIS.

Veicot darbību revīzijas, ir konstatēts, ka **projektu līmenī** informācija par veiktajām darbībām, rezultāta un iznākuma rādītājiem **atbilst faktiskajai situācijai**, ir pilnīga un patiesa un atbilstoši ziņota KP VIS.

8.4. Finanšu instrumentu darbību revīzija

Uzsākot darbību revīzijas par laika periodu no 2020.gada 1.jūlija līdz 2020.gada 31.decembrim EK deklarētajiem izdevumiem (I periods) un veicot datu analīzi, tika identificēts, ka 7.grāmatvedības gada ietvaros ir veikts trešais ieguldījums (*tranche*) finanšu instrumentos – AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" īstenotajā projektā Nr.3.0.0.0/16/FI/001 un deklarēts privātais līdzfinansējums projekta Nr.4.2.1.1/16/FI/001 ietvaros, savukārt laika periodā no 2021.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 30.jūnijam (II periods) deklarēts tikai privātais līdzfinansējums projekta Nr.4.2.1.1/16/FI/001 ietvaros. Izdevumi kopsummā 30 060 267,37 EUR³³ apmērā tika nodalīti atsevišķā apakškopā (stratā) – detalizētu aprakstu skatīt 5.2.sadaļā.

Attiecībā uz ieguldījumu 27 436 985,22 EUR apmērā, kas veikts projektā “Finanšu instrumenti mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) konkurētspējas uzlabošanai”

³³ Projekta Nr.3.0.0.0/16/FI/001 ietvaros – trešais ieguldījums (*tranche*) 27 436 985,22 EUR un projekta Nr.4.2.1.1/16/FI/001 ietvaros – deklarētā piesaistītā privātā līdzfinansējuma daļa 2 013 888,16 EUR (I periodā) un 609 393,99 EUR (II periodā).

Nr.3.0.0.0/16/FI/001 (skatīt *19.tabulu*), RI veica pārbaudes, lai pārlicinātos, vai tas veikts atbilstoši Regulas (ES) Nr.1303/2013 41.panta 1.punkta c) i)apakšpunkta prasībām, proti: vai izdevumi, kas EK ziņoti kā apgūti un uzskaitīti ERAF pārskata 6.papildinājumā, ir attiecināmi.

19.tabula

Ieguldījumu finanšu instrumentos apguve

Ieguldījums FI	Apgūtā summa			Maksājuma/ apstiprināšanas datums
	EUR, t.sk.:	ERAF	Privātais	
I 29 610 000,00		29 610 000,00		01.07.2016
FI MP 1	2 358 518,62	2 019 844,42	338 674,20	05.12.2017
FI MP 2	2 099 192,88	1 485 920,58	613 272,30	05.12.2017
FI MP 3	2 645 403,14	1 765 146,00	880 257,14	13.12.2017
5 225 294,00			5 225 294,00	31.07.2017
FI MP 4	3 671 675,21	2 574 842,19	1 096 833,02	19.12.2017
FI MP 5	2 794 132,49	1 899 562,67	894 569,82	23.07.2018
FI MP 6	2 177 598,33	1 457 604,95	719 993,38	23.07.2018
FI MP 7	2 651 917,83	1 373 837,38	1 278 080,45	27.07.2018
FI MP 8	3 787 047,96	2 341 068,91	1 445 979,05	23.11.2018
II 20 023 251,46		17 019 763,64	3 003 487,82	26.11.2018
FI MP 9	4 851 714,75	3 284 414,00	1 567 300,75	17.05.2019
FI MP 10	5 988 202,69	5 014 529,46	973 673,23	21.06.2019
FI MP 11	4 769 978,77	3 469 230,51	1 300 748,26	17.05.2019
FI MP 12	6 109 395,47	5 043 674,51	1 065 720,96	22.11.2019
FI MP 13	8 986 392,11	7 637 078,62	1 349 313,49	09.04.2020
Ieguldīts kopā	54 858 545,46	46 629 763,64	8 228 781,82	
Apgūts kopā	52 891 170,25	39 366 754,20	13 524 416,05	
Apguve % no ieguldījuma	96,41%			
III 27 436 985,22		23 310 985,22	4 126 000,00	06.03.2020

Apgūtie izdevumi tika pārbaudīti izlases kārtā. Pārbaudāmo izlases kopu veidoja CFLA laika periodā no 2019.gada 1.aprīļa līdz 2020.gada 9.aprīlim apstiprinātie izdevumi 30 705 683,79 EUR apmērā, kas kopā ar iepriekšējos gados apstiprinātajiem izdevumiem (22 185 486,46 EUR apmērā) 7.grāmatvedības gadā EK ziņoti kā apgūti un veido 96,41% no pirmo divu ieguldījumu (*tranche*) summas 54 858 545,46 EUR. Pārbaudīti tika izdevumi 31 848 628,20 EUR³⁴ apmērā. Summu starpība (1 787 927,15 EUR) ir skaidrojama ar periodā veiktajām korekcijām, kas tika izslēgtas no pārbaudes apjoma, un ar SI veikto vadības izmaksu pārrēķinu un samazinājumu (Regulas Nr.480/2014 13.pants). Izlases kopa tika sadalīta septiņās apakškopās (stratās) – skatīt *21.tabulu*.

Izlases veidošanai izmantoti parametri, kas tika izmantoti darbību revīzijas pamata izlases veidošanā, izņemot atsevišķus, kas tika mainīti atbilstoši EK vadlīnijām³⁵ un saskaņoti ar EK (skatīt *20.tabulu*).

³⁴ Izlases kopa ir lielāka nekā Eiropas Komisijai deklarētā summa, jo datu analīze un kvalitātes pārbaudes rezultātā no kopas tika nošķirtas negatīvās atļases vienības, kā arī tika nodalīti CFLA manuāli veiktie vadības izmaksu pārrēķini, kas veikti atbilstoši Regulas Nr.480/2014 13.pantā noteiktajām robežvērtībām katram produktam.

³⁵ EK 19.08.2019 vadlīnijas Finanšu instrumentu auditiem 2014-2020 periodā.

Izsoles izveidei izmantotie parametri

Parametrs	Vērtība
Sertificēto izdevumu kopējā summa (BV) (EUR)	54 679 097,40
I periods revīzijas Nr.DR/ESIF/2019/19-14 izsoles kopa	22 830 469,20 ³⁶
II periods šīs revīzijas Nr.DR/ESIF/2021/3-16 izsoles kopa	31 848 628,20 ³⁷
Ticamības līmenis	70%
Būtiskuma līmenis	14,82% atbilstoši vadlīniju 2.pielikuma III.sadaļai (7.lp) ³⁸
Pieļaujamā kļūda (TE) (EUR)	8 103 442,23
Izsoles pārliecības līmeņa koeficients (Z)	1,036
Paredzamais kļūdas līmenis (AE)	1,45% ³⁹
Atlasāmo vienību skaits	30
Minimālais izsoles lielums	3 zemas vērtības vienības katrā stratā

Vienību atlase tika veikta ar programmas ACL palīdzību, izmantojot *MUS Fixed interval* metodi un kopā atlasot 37 pārbaudāmās vienības.

21.tabula

Revīzijai atlasītās vienības

Nr. p.k.	Izdevumu kategorija / finanšu produkts	Izsoles kopa		Faktiski pārbaudīts			
		EUR	Vienību skaits	EUR	%	Vienību skaits	%
1.	Aizdevuma garantija	9 882 127,60	226	1 872 321,15	19%	10	4%
2.	Paralēlais aizdevums	5 834 983,81	80	2 356 027,98	40%	6	8%
3.	Mikro aizdevums	142 675,87	17	45 227,38	32%	3	18%
4.	Starta aizdevums	3 691 911,07	304	88 179,23	2%	4	1%
5.	Vadības izmaksas	5 924 473,72	4 041	415 796,76	7%	6	0,2%
6.	Riska kapitāls	4 431 456,28	14	2 455 500,58	55%	5	36%
7.	Tehnoloģiju akselerators	1 940 999,85	98	91 000,00	5%	3	3%
Kopā		31 848 628,20	4 780	7 324 053,08	23%	37	0,8%

Revīzijas ietvaros, RI veica pārbaudes, lai pārliecinātos, vai:

1. Finansēšanas nolīguma par Fondu fondu un Finanšu instrumentu īstenošanu grozījumi atbilst normatīvo aktu prasībām;
2. projekta ietvaros EK deklarētie izdevumi (izdevumi, kas 7.grāmatvedības gada ietvaros ziņoti kā apgūti) ir attiecināmi, atbilst grāmatvedības dokumentācijai un pamatojošiem dokumentiem, kas nodrošina pienācīgas revīzijas liecības;
3. publiskā līdzfinansējuma apmaksa – ieguldījums, ir veikts saskaņā ar Finansēšanas nolīgumu par Fondu fondu un Finanšu instrumentu īstenošanu un Regulas (ES) Nr.1303/2013⁴⁰ 41.panta 1.punkta a) ii)apakšpunktu;

³⁶ Faktiski EK deklarēta (ziņota kā apgūta) summa 22 185 486,46 EUR apmērā, kas skaidrojams ar CFLA veikto vadības izmaksu pārrēķinu (Regulas Nr.480/2014 13.pants) rezultātā

³⁷ Faktiski EK deklarēta (ziņota kā apgūta) summa 30 705 683,79 EUR apmērā, kas skaidrojams ar CFLA veikto vadības izmaksu pārrēķinu (Regulas Nr.480/2014 13.pants) rezultātā un periodā veiktās korekcijas

³⁸ Kļūda uzskatāma par būtisku, ja tās konstatēšanas un atskaitīšanas rezultātā tiek sasniegti tikai 59,9% (20 866 341,11 EUR) no pirmā ieguldījuma summas (34 835 294,00 EUR, t.sk. privātā līdzfinansējuma daļa): starpība starp faktiski sasniegto un summu, pie kuras nav izpildīti regulas nosacījums – 1 964 128,1 EUR, kas ir 8,6% no faktiski apgūtās summas.

³⁹ lai gan iepriekšējo revīziju ietvaros nav konstatēti būtiski trūkumi, RI tomēr piesardzības dēļ nosaka iespējamo kļūdas līmeni 1,53% (kāds tas noteikts pamatizlasei)

⁴⁰ 17.12.2013 Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) Nr.1303/2013 ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr.1083/2006

4. projekts tiek īstenots saskaņā ar noslēgto Finansēšanas nolīgumu par Fondu fondu un Finanšu instrumentu īstenošanu, tai skaitā attiecībā uz projekta rezultāta un iznākuma rādītāju sasniegšanu, un nepastāv dubultā finansējuma risks, kā arī finansējuma saņēmējs nodrošina vienlīdzīgu iespēju ievērošanu;
5. finansējuma saņēmējs nodrošina publicitātes prasību ievērošanu atbilstoši ES un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem;
6. projekta ietvaros tiek ievērotas komercdarbības atbalsta prasības.

Revīzijas ietvaros tika gūta pietiekama pārliecība atbilstoši Regulas (ES) Nr.480/2014 27.panta 2.punkta prasībām, ka pārbaudītā projekta ietvaros veiktie izdevumi, kas 7.grāmatvedības gada ietvaros Eiropas Komisijai ziņoti kā apgūti, **kopumā ir attiecināmi** finansēšanai no ERAF saskaņā ar ES un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem. Revīzijas ietvaros tika konstatēts viens gadījums, kad ir **neatbilstoši veikts riska kapitāla ieguldījums 1 200 000,58 EUR**⁴¹ apmērā un atsevišķi trūkumi valsts atbalsta prasību nodrošināšanā, kā arī finanšu starpnieku lēmumu par atbalsta piešķiršanu procesā.

Minētie trūkumi, jo īpaši neatbilstoši izsniegtais aizdevums⁴², neietekmē trešā ieguldījuma (tranche) FI izmaksu – ir ievērotas Padomes Regulas (EK) Nr.1303/2013 41.panta 1.punkta c) ii) apakšpunkta prasība, tā kā ir atbilstoši apgūti 94,23% no pirmā un otrā ieguldījuma (tranche) summas.

22.tabula

Konstatēto trūkumu analīze FI

Nr. p.k.	Kategorija	Nr. p.k.	Apakš-kategorija	Aizdomas par krāpšanu	Gold-plating	Gadījumu skaits		Neatbilstoši veiktie izdevumi izlasē, EUR
						Nesistēmiski	Sistēmiski	
2	Valsts atbalsts	2.11.	Cits valsts atbalsta trūkums			7		
4	Finanšu instrumenti	4.13.	Nesaderīgs valsts atbalsts			1		1 200 000,58
		4.16	Citi finanšu instrumenti			1		-
5	Pamatojošās informācijas vai dokumentācijas trūkums	5.2	Revīzijas liecību trūkums vai nepilnība			2		-
KOPĀ				-	-	11	-	1 200 000,58
Pavisam kopā						11		-

Trūkumu novēršanai izteikti septiņi ieteikumi. Trīs ieteikumi ir ieviesti, tai skaitā viens ar finansiālu ietekmi – ERAF kontu slēguma 6.pielikumā ir veikts precizējums – C ailē 3.prioritārā virziena summa ir samazināta par 1 200 000,58 EUR. Pārējo ieteikumu ieviešanas termiņš vēl nav iestājies (uz 22.02.2022).

Attiecībā uz projektu “Finanšu instruments energoefektivitātes paaugstināšanai dzīvojamās ēkās” Nr.4.2.1.1/16/FI/001, ņemot vērā, ka auditējamajā periodā deklarēts kārtējais ieguldījums (tranche) finanšu instrumentos, bet gan deklarēta faktiski piesaistītā privātā līdzfinansējuma daļa 2 623 282,15 EUR apmērā, RI neveica statistisko izlasi summai, ko SI periodā līdz 2021.gada 30.jūnijam ir apstiprinājusi un kas 7.grāmatvedības gada ietvaros ziņota EK kā apgūta.

Revīzijas iestāde veica pārbaudi, pārliecinoties par to, vai Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmā (KP VS) ir atbilstoši uzskaitīti projekta rādītāji un vai deklarētā summa ir aritmētiski pareiza.

⁴¹ ERAF līdzfinansējuma daļa, kas iekļauta apgūto izdevumu summā

⁴² T.sk. ekstrapolētā kļūda, kas ir 2,64% no pārbaudāmās kopas

Revīzijas ietvaros tika gūta pietiekama pārlicība atbilstoši Regulas (ES) Nr.480/2014 27.panta 2.punkta prasībām, ka pārbaudītā projekta ietvaros Eiropas Komisijai deklarētie izdevumi ir aritmētiski pareizi un projektā sasniegtie iznākuma rādītāji uzskaitīti atbilstoši.

9. VISPĀRĒJAIS GARANTĒTAIS TICAMĪBAS LĪMENIS

9.1 Informācija par vispārējo garantēto ticamības līmeni pārvaldības un kontroles sistēmas pienācīgai darbībai (1) un skaidrojums par to, kā šis līmenis tika sasniegts, pamatojoties uz sistēmu revīziju (kā norādīts 10.2.punktā) un darbības revīziju (kā norādīts 10.3.punktā) kopīgajiem rezultātiem. Ja iespējams, revīzijas iestāde ņem vērā arī citu valsts vai Savienības attiecībā uz grāmatvedības gadu veikto revīzijas darbu rezultātus

Revīzijas atzinuma sagatavošanai, pārlicība par vadības un kontroles sistēmas pienācīgu darbību ir balstīta uz sistēmas auditu rezultātiem (skatīt *4.sadaļu*), un pārvaldības deklarācijas pārbaūžu rezultātiem (skatīt *1.5.sadaļu*). Savukārt, lai arī darbību revīzijās tika konstatēts, ka sākotnējais kļūdas līmenis pārsniedz 2% būtiskuma sliekšni, par pārskatos esošo izdevumu likumību un pareizību tika gūta pietiekama pārlicība. Ņemts vērā konstatētās sistēmiskās kļūdas izvērtējums un ierobežotā ietekme uz EK deklarētajiem izdevumiem (skatīt *5.11.sadaļu*), kas ir labota pārskatos (skatīt *5.8.sadaļu*), samazinot kļūdu līdz pieļaujamam līmenim. Pārskatu revīzijā tika gūta pārlicība, ka pārskatos sniegtā informācija ir pilnīga, pareiza un patiesa (skatīt *6.sadaļu*).

Jomas, kurās RI saskata iespējas būtiskākajiem uzlabojumiem, ir SI pārbaūžu plānošanas, apjoma un intensitātes sasaiste ar neatbilstību esamības riska izvērtējumu un vadības kontroļu uzlabošana un Vadošās iestādes lomas stiprināšana kontroles sistēmas attīstības vadībā un risku uzraudzībā.

KP VIS sistēmas tālāka funkcionalitātes pilnveidošana un vienkāršoto izmaksu ieviešanas veicināšana ir būtiski faktori turpmākai uzraudzības efektivizēšanai un finansējuma saņēmēju administratīvā sloga samazināšanai. ES fondu administrējošo iestāžu ciešai un savlaicīgai sadarbībai ar Eiropas Prokuratūru (darbību uzsaka 2021.gada 1.junijā) ir nozīmīga loma krāpšanas riska identificēšanā.

Sistēmai tika sniegts 2.kategorijas novērtējums un, lai arī atbilstoši darbību revīziju rezultātiem identificētais kopējais kļūdu īpatsvars (TER) ir 2,34%, ir veikti labojumi un atlikušās kopējais kļūdas īpatsvars (RTER) pārskatos ir 1,87%, kas ir zem būtiskuma līmeņa 2%.

Pārvaldības deklarācijas pārbaūžu rezultātā RI nekonstatēja būtiskas atšķirības ar RI secinājumiem.

Iepriekš minētais ļauj secināt, ka ir sniedzams revīzijas atzinums bez iebildēm:

Revīzijas atzinuma izdošana

Revīzijas atzinums par izdevumu likumību un pareizību un VKS pienācīgu darbību	RI atzinuma elementi un vispārējā ticamība				Korektīvie pasākumi, kas jāīsteno dalībvalstij
	VKS darbība		Izdevumu likumība un atbilstība kontos	Pārskati	
	Sistēmas revīziju rezultāti	TER (darbību revīziju rezultātiem)	RTER (TER mazināta, ieviešot finanšu korekcijas pirms pārskatu iesniegšanas EK)		
1 – Atzinums bez iebildēm	1. vai 2.kategorija	un TER ≤ 2 %	un RTER ≤ 2 %	Labojumi kontos ≤ 2 %	Veiktas individuālo izlases kļūdu korekcijas.
1 – Atzinums bez iebildēm	2.kategorija	un/vai 2 % < TER < 5%	un RTER ≤ 2 %	Labojumi kontos ≤ 2 %	Veiktas individuālo izlases kļūdu korekcijas. Veikti uzlabojumi, lai pārvarētu VKS trūkumus.
2 – Atzinums ar iebildēm (iebildēm ir ierobežota ietekme)	2.kategorija	un/vai 2 % < TER < 5%	NA	NA	Veiktas individuālo izlases kļūdu korekcijas. Veikti uzlabojumi, lai pārvarētu VKS trūkumus.
3 – Atzinums ar iebildēm (iebildēm ir būtiska ietekme)	3.kategorija	un/vai 5 % ≤ TER ≤ 10%	un/vai RTER > 2 %	un/vai labojumi kontos > 2 %	Ekstrapolētās finanšu korekcijas jāīsteno, lai samazinātu RTER līdz 2% vai zemāk (tai skaitā individuālo izlases kļūdu korekcijas).
4 – Negatīvs atzinums	4.kategorija	un/vai TER > 10%	un/vai RTER > 2 %	un/vai labojumi kontos > 2 %	Veikt uzlabojumus, lai pārvarētu VKS trūkumus. Ieviest labojumus kontos.

Nemot vērā, ka ir viena darbības programma, kura aptver visus fondus (ESF, JNI, ERAF, KF, tai skaitā CRII un CRII plus), RI apstiprina, ka izdarītie secinājumi attiecas uz visiem fondiem, tomēr vēršam uzmanību, ka visvairāk RI konstatēto neatbilstību (99,92%⁴³) atklāts ERAF finansētajos projektos.

Šajā GKZ periodā Revīzijas iestādē noticis viens EK DG REGIO audits:

- 2021.gada 17.-21.maijam notika audits Nr.REGC214LV0229, kurā DG REGIO novērtēja revīzijas iestādes darbu, kas bija pamatā GKZ (kas bija jāiesniedz līdz 2021.gada 15.februārim). Informācija par rezultātiem no DG REGIO saņemta 2022.gada 3.janvārī (angļu valodas versija) un komentāri tiks sniegti 30 kalendāro dienu laikā pēc latviešu valodas versijas saņemšanas. DG REGIO nav konstatējuši pārkāpumus, kurus nebūtu konstatējusi RI, tomēr viedokļi atšķiras par proporcionālās finanšu korekcijas apmēru. Diskusija par konstatējumiem turpināsies, tomēr no ERAF pārskatiem ir ieturēti visi projekta 7.grāmatvedības gada ietvaros deklarētie izdevumi 18 364 273,85 EUR apmērā kā “pagaidu ieturējums”.

Šajā GKZ periodā Vadošajā iestādē notikusi viena EK DG REGIO un DG EMPL Kohēzijas apvienotā audita direktorāta (DAC) audita misija:

⁴³ no RI konstatētas kopējās neatbilstoši veikto izdevumu summas (šajā revīzijas periodā)

- 2021.gada 29.novembra līdz 7.decembrim notika tematiskā audita misija Nr.DAC514LV1050 par Kompetences centru pētījumu projektu atlasi, veicot pārbaudes uz vietas trīs Kompetences centros un aptverot pamatprasības Nr.2, Nr.4 un Nr.5. Līdz 2022.gada 21.februārim informācija par rezultātiem no DG REGIO vēl nav saņemta. Līdz ar to SAM 1.2.1.1. pasākuma 2.atlases kārtas projektu izdevumi vēl joprojām ir ieturēti uz laiku, pamatojoties uz RI 2018.gadā identificētajiem riskiem, bet 4.atlases kārtas projektu izdevumi ir deklarēti, tā kā oficiālā informācija no EK vēl nav saņemta un saskaņošanas procedūra vēl nav notikusi.

Šajā periodā saņemti arī iepriekšējos GKZ periodos veikto Eiropas Revīzijas Palātas auditu un EK DG REGIO auditu rezultāti:

- 2020.gada 26.-30.oktobrim notika Eiropas Revīzijas Palātas misija (CL-11450) par 2018./2019.gada maksājumiem kontos, ko EK akceptējusi 2020.gada 27.maijā (lēmums No C(2020) 3589), pārbaudot 7 paraugus. 2021.gada 16.aprīlī saņemta informācija par rezultātiem (Clearing letter CL-11450). Konstatēti trūkumi saistībā ar neatbilstošiem iepirkuma kritērijiem, apmācību dalībnieku atbilstību, uzņēmuma statusu, nepareizu atlases kritēriju piemērošanu un nelikumīgu valsts atbalsta piešķiršanu (stimulējošās ietekmes nosacījuma pārkāpšana), par ko ERP ierosina piemērot finanšu korekciju. 2021.gada 11.maijā nacionālās iestādes nosūtīja pamatojumu, kāpēc nepiekrīt konstatējumiem (izdevumi netiek deklarēti). ERP viedoklis par Latvijas pozīcijā paustajiem argumentiem, jo īpaši par valsts atbalsta jautājumiem (MVU statuss, stimulējošās ietekmes nosacījuma pārkāpšana) nav vēl saņemts, līdz ar to nav saņemtas arī EK norādes par Latvijas institūcijām veicamajām tālākām darbībām. Latvijas iestādes joprojām uzskata, ka nav pamatoti ekstrapolēt korekciju uz visiem izdevumiem, pat, ja EK uzskatīs, ka tika pārkāpts stimulējošās ietekmes nosacījums konkrētajā projektā. Jāatzīmē, ka Revīzijas iestāde sistēmas audita ietvaros (pirms ERP audita) arī izteica ieteikumu VI izstrādāt horizontālu stimulējošās ietekmes kritēriju un tā piemērošanas metodiku (skatīt 4.6.2.sadaļu), lai mazinātu potenciālu kļūdu rašanos nākotnē (ieteikums ir ieviests).
- Vienlaicīgi notika arī Eiropas Revīzijas Palātas misija (CL-11466) par finanšu instrumentu ieguldījumiem, kas veikti galīgo finanšu instrumentu saņēmēju līmenī. 2021.gada 6.septembrī saņemta informācija par rezultātiem (Clearing letter CL- 11466), secinot, ka no 9 paraugiem ERP vienā konstatēja iespējamus neatbilstoši veiktus izdevumus par mazā un vidējā uzņēmuma statusa neatbilstošu noteikšanu. Tiek sagaidīts EK DG REGIO un DG EMPL Kohēzijas apvienotā audita direktorāta (DAC) viedoklis par konstatējumu, lai lemtu par tālākām darbībām. Uz GKZ sagatavošanas brīdi EK ziņotā – FI apgūtā, summa nav samazināta.
- 2020.gada 30.novembra līdz 11.decembrim notika DG REGIO attālināta tematiskā audita misija Nr.REGC214LV0182 Vadošajā iestādē par iepirkumu jomu, aptverot Pamatprasību Nr.4 – *pienācīgas vadības pārbaudes publisko iepirkumu jomā*. 2021.gada 8.novembra gala ziņojumā EK secina, ka:

“ieviestās pārvaldības un kontroles sistēmas attiecībā uz 4.pamatprasību (novērtēta 2.kategorijā *Darbojas, taču ir vajadzīgi daži uzlabojumi*) VI un Starptarniekinstitūcijas līmenī publiskā iepirkuma jomā darbojas pienācīgi, izņemot šādus ar pārvaldības un kontroles sistēmas darbību saistītu būtisku jautājumu aspektus:

  - piešķiršanas kritēriji nebija saistīti ar līguma priekšmetu;

- piedāvājumi tika vērtēti, izmantojot piešķiršanas kritērijus, kas atšķiras no tiem, kas norādīti paziņojumā par līgumu vai iepirkuma specifikācijās.”

Gala ziņojumā kopā ir atvērti 4 ieteikumi, tai skaitā vienā gadījumā EK ierosina finanšu korekciju 27 628,40 EUR apmērā. CFLA ir pieņēmusi neatbilstības lēmumu (atbilstoši projekta ieviešanas progresam) un no ESF pārskata ir ieturēti projekta 7.grāmatvedības gadā deklarētie izdevumi 9 656,77 EUR apmērā kā “gala ieturējums”. 2022.gada 6.janvārī VI informēja EK par ieteikumu ieviešanas progresu.

- Saistībā ar 2019.gada 22.-26.jūlijam notikušo Eiropas Revīzijas Palātas misijas *par 2017./2018.gada maksājumiem kontos, ko EK akceptējusi 2019.gada 23.maijā (lēmums No C(2019) 4029) un 2019.gada 27.augustā (lēmums C(2019) 6337)* rezultātiem joprojām turpinās komunikācija ar EK par mākslīgi sadalītu iepirkumu (kas izriet no ERP konstatējuma) konstatēšanas metodoloģiskajiem aspektiem. Dalībvalsts pašlaik izvērtē 2021.gada 9.novembra EK pozīciju (angļu valodas versija) un gatavos komentārus 2 mēnešu laikā pēc latviešu valodas versijas saņemšanas. Faktiski Latvijas iestādes nav saņēmušas būtisku skaidrojumu mākslīgi sadalīto iepirkumu vērtēšanai, tostarp par “vienotas būves” un “samērā īss laika periods” jēdzienu.

9.2. Visu veikto koriģējošo pasākumu, piemēram, finanšu korekciju novērtējums, un jebkādu papildus nepieciešamo korektīvo pasākumu izvērtējums gan sistēmiskā, gan finansiālā izpratnē

Pārskata revīzijas rezultātā tika konstatēts, ka kopumā kā gala ieturējums ir izklāuti izdevumi 3 832 753,72 EUR apmērā, tai skaitā 3 673 981,50 EUR, kas konstatēti RI pārbaudītajā kopā (izlasē) un 158 772,22 EUR, kas tika identificēti ārpus RI izlases, bet attiecas uz 7.grāmatvedības gadā deklarētajiem izdevumiem. Savukārt izdevumi 2 906 410,40 EUR apmērā ir izklāuti, pamatojoties uz VI/CFLA pārbaūžu rezultātiem un trešo pušu informāciju. Izdevumi 62 145 440,98 EUR apmērā ir ieturēti uz laiku, tai skaitā 3 619 974,57 EUR apmērā, kas ieturēti, pamatojoties uz RI identificētajiem riskiem. Attiecīgi RI veica atlikušā kopējo kļūdu īpatsvara aprēķinu, kā rezultātā sākotnēji aprēķinātais kopējais kļūdu īpatsvars (2,34%) tika samazināts uz 1,87%.

Sagatavoja: Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu revīzijas departaments:

Agnese Abula
Agnese Kadiģe
Inese Brēmane
Inguna Kaupuža
Marita Markevica-Boiko

Apstiprināja:

Revīzijas iestādes vadītāja
Nata Lasmane /paraksts*/

*DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU

10. GADA KONTROLES ZIŅOJUMA PIELIKUMI

10.1. Sistēmas revīziju rezultāti

Revidētā vienība	Fonds (vairāku fondu DP)	Revīzijas nosaukums	Galīgā revīzijas ziņojuma datums	Darbības programma: "Izaugsme un nodarbinātība", 2014LV16MAOP001 Pamatprasības (attiecīgā gadījumā) [kā definēts Regulas (ES) Nr.480/2014 IV pielikuma 1.tabulā]													Vispārējais novērtējums (1.-4.kategorija) [kā definēts Regulas (ES) Nr.480/2014 IV pielikuma 2.tabulā]	Piezīmes
				PP 1	PP 2	PP 3	PP 4	PP 5	PP 6	PP 7	PP 8	PP 9	PP 10	PP 11	PP 12	PP 13		
				5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
VI	ERAF	Finanšu instrumentu audits	09.11.2021	2	-	2	2	2	-	-	-						2	
	ESF, JNI, ERAF, KF	Covid-19 ietekmes audits	04.02.2022	2	2*	2*	2	2*	2*	2	-							
AI (EM)	ERAF	Finanšu instrumentu audits	09.11.2021	2	2	2	-	1	-	2								
AI	ESF, JNI, ERAF, KF	Covid-19 ietekmes audits	04.02.2022	2	2*	2*	-	2*									2	
SI	ERAF	Finanšu instrumentu audits	09.11.2021	2	2	2	2	2	2	2							2	
	ESF, JNI, ERAF, KF	Covid-19 ietekmes audits	04.02.2022	2	2	2*	2	2*	2*	2								
SEI	ESF, JNI, ERAF, KF	Maksājumu pieteikumu un kontu slēguma sagatavošanas audits	30.12.2021									1	-	1	1	1	1	

Piezīme: Šajā tabulā pelēkā krāsā iekrāsotās ailes attiecas uz pamatprasībām, kuras revidētajai vienībai nepiemēro.

* - kritērija vērtējums paliek iepriekšējais

10.2. Darbību revīziju rezultāti

Fonds	Programmas CCI numurs	Programmas nosaukums	A	B		C		D	E	F	G	H	I
			Summa euro, kas atbilst kopai, no kuras veidota izlase ⁴⁴	Grāmatvedības gada izdevumu revidētā nejaušā izlase		Nejaušās nestatistiskās izlases tvērum		Nepareizo izdevumu summa nejaušā izlasē	Kopējais kļūdu īpatsvars nejaušajā izlasē ⁴⁵	Kopējā kļūdu īpatsvara rezultātā veiktās korekcijas	Atlikušais kopējais kļūdu īpatsvars	Citi revidētie izdevumi	Nepareizo izdevumu summa citos revidētajos izdevumos
				Summa ⁴⁶	%	% no darbībām	% no izdevumiem						
ESF, JNI, ERAF, KF	2014LV16MAOP001	Izaugsme un nodarbinātība	873 653 707,69	99 599 677,92	11,40%	n/a	n/a	3 674 791,88	2,34%	3 832 753,72	1,87%	-	4 003 206,00
ERAF	Tai skaitā	Finanšu instrumenti	30 060 267,37	30 060 267,37	100%	-	-	-	-	-	-	-	-

⁴⁴ Izlases kopa, no kuras tika iegūta nejaušā izlase (sk. Regulas (ES) Nr.1303/2013 127. panta 1.punktu), t. i., deklarēto izdevumu kopsummu, (kā noteikts Regulas (ES) Nr.1303/2013 137.panta 1.punkta a) apakšpunktā un atbilst pārskatu 1.papildinājuma A slejas summām), mīnus negatīvas izlases vienības, ja tādas ir. Attiecīgā gadījumā 5.4. punktā sniedz skaidrojumu.

⁴⁵ Kopējais kļūdu īpatsvars aprēķināts pirms jebkādu finanšu korekciju piemērošanas attiecībā uz revidēto izlasi vai kopu, no kuras iegūta nejaušā izlase. Tā kā nejaušā izlase aptver vairāk nekā vienu fondu, kopējais norādītais (aprēķinātais) kļūdu īpatsvars attiecas uz visu kopu.

⁴⁶ Revidēto izdevumu summa. Ņemot vērā, ka tika izmantota apakšizlase atbilstoši Regulas (ES) Nr.480/2014 28.panta 9.punktu, šajā slejā ir norādīta tikai to izdevumu pozīcijas summa, kas faktiski revidēta saskaņā ar tās pašas regulas 27.pantu.

10.3. Nejaušās izlases izvēles un kopējā kļūdu īpatsvara pamatā esošie aprēķini

Population characteristics	Predicted total book value (declared expenditure in the reference period) – positive population	966 577 497,73 €		
	Sampling unit	Projekts		
	Total		1	2
	Book value at the end of period 1 (declared expenditure) - positive population	666 309 840,60 €	636 858 967,22 €	29 450 873,38 €
	Predicted book value for period 2	300 267 657,13 €	300 267 657,13 €	0,00
	Size of population at the end of period 1 (number of sampling units)	1 127	1 125	2
	Predicted size of population at the end of period 2 (number of sampling units)	778	778	0
	Standard deviation of errors rates period 1 (for sample size determination; possible based on historical data or pilot sample)		0,028927	0,028927
	Predicted standard deviation of errors of period 2 (for sample size determination; possible based on historical data or pilot sample)		0,028927	0,028927
Sample size determination (period 1)	Weighted sum of variances of the error rates	0,000837		
	Confidence level	70%		
	z	1,036		
	Expected error rate	1,45%		
	Anticipated error	14 015 373,72 €		
	Materiality level (maximum 2%; set by the regulation)	2,00%		
	Tolerable error (TE)	19 331 549,95 €		
	Total		1	2
	Planned sample size ($n_h = n * (BV_h / BV)$)	30	29	2
	Sample size - first period*	22	20	2
Sample size - second period*	9	9	0	
Sample results at the end of period 1	Cut-off		31 842 948,36	14 725 436,69
	Number of sampling units with BV larger than cut-off		1	2
	Book value of sampling units with BV larger than cut-off		35 245 697,29	29 450 873,38 €
	Book value of the remaining population (BV_s)		601 613 269,93 €	-
	Number of remaining sampling units to be selected (n_s)**		19	-
	Sampling interval***		31 663 856,31 €	-
	Sum of errors in sampling units with BV larger than cut-off		2 886 097,81 €	0,00
	Sum of sample error rates		0,539797	0,00
Standard deviation of error rates for sampling units with BV smaller than cut-off		0,081016	0,00	
	Standard deviation of error rates of period 2 (for sample size determination; possible based on historical data or pilot sample)		0,028927	0,028927

Population characteristics and sample results of period 2	Total book value (declared expenditure in the reference year) - positive population	873 653 707,69 €	843 593 440,32 €	30 060 267,37 €
	Book value for period 2 (declared expenditure)	207 343 867,09 €	206 734 473,10 €	609 393,99 €
	Size of population at end of period 2 (number of sampling units)	621	620	1
	Expected error rate	1,45%		
	Anticipated error	12 667 978,76 €		
	Materiality level (maximum 2%)	2,00%		
	Tolerable error (TE)	17 473 074,15 €		
	Total		1	2
	Recalculated sample size - period 2 ($n_{h2}=n2*(BV_{h2}/BV2)$)	9	9	1
	Cut-off		22 970 497,01 €	609 393,99 €
	Number of sampling units with BV larger than cut-off		0	1
	Book value of sampling units with BV larger than cut-off		0,00	609 393,99 €
	Book value of the remaining population (BV_s)		206 734 473,10 €	- €
	Number of remaining sampling units to be selected (n_s)		9	-
	Sampling interval		22 970 497,01 €	-
	Sum of errors in sampling units with BV larger than cut-off		0,00	0,00
	Sum of sample error rates		0,019367	0,00
Standard deviation of error rates for sampling units with BV smaller than cut-off		0,003195	0,00	
Projection and precision	Precision	11 586 539,82 €		
	Projected error	20 423 009,14 €		
	Upper limit of error	32 009 548,96 €		
	Projected error rate (%)	2,34%		
	Upper limit of the projected error rate	3,66%		

